

№ 58.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Grzegorza W.
Piąt. św. Krystyny M.
Sob. św. Matyldy kr.
Niedz. św. Klemensa H.
Pon. św. Abrahama.
Wt. św. Józefa z Ar.
Sr. św. Gabryela Arch.

Wschód sł. godz. 6 m. 25
Zachód sł. godz. 5 m. 56
Dług. dnia godz. 11 m. 31
Przybyło d. godz. 3 m. 57

Cena prenumeraty:

w ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie " 3 " —
Kwartalnie " 1 " 50
Miesięczn. " " 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie " 3 " 76
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja.

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.
Telefonu № 593.

ROZZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 12 marca 1914 roku.

Kantory: własny w Warszawie ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-jej po południu.

CENY OGŁOSZEŃ: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem: pierwszy raz 12 kop., następny 10 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (za każdą grubszą literę płaci się 2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy 25 kop. Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dniu świątecznym, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Od czwartku 12 b. m. na ulicy **GUBERNATORSKIEJ** i przyległych codziennie od godz. 5 do 7 wieczór odbywać się będzie

SPRZEDAŻ MLEKA

z wozu automatu lodowni

Warszawskie Ziemiańskie
Towarzystwo Mleczarskie.

1031

Bi-Ba-Bo Dziś **„SAVOY”**
OSTATNI DZIEŃ dawnego programu

Teatr Polski **„Przebudzenie się wiosny”** **„Zaczarowane koło”**
Cegielniana 63.

Dzięki korzystnym zakupom kawy, dokonanych osobiście w plantacjach

ZNIŻYŁEM

ceny kawy w sprzedaży hurtowej i detalicznej.

Dom Importowy

Wiktor Matyjewicz

Własne filie w Łodzi: Piotrkowska 13 i 307.

UWAGA: Zwracam uwagę, że tylko moje kawy są oczyszczane patentowanym systemem Thuma od szkodliwych dla zdrowia zanieczyszczeń. 1037

Nowo-otworzona

RESTAURACJA

„Waldschlösschen”

Piękny lokal. Najtańsza i najlepsza kuchnia pod osobistym kierunkiem długoletniego b. szefa kuchni „Louvre”. Sala przyjęć dla towarzystw. 6 gabinetów. Sale bilardowe, drugie wejście Piotrkowska 54.

Dzielna 1. Tel. 6-19.

Codziennie koncert pod kierunkiem znanego skrzypka Rychtera z Warszawy. 798

Uświadomienie ekonomiczne.

II.

I starsze pokolenie wymaga kształcenia i może się jeszcze dokształcić. Urządzajmy dla niego odpowiednie odczyty w stowarzyszeniach i klubach; a choćby i publicznie, byle bez wielkich na razie pretensyj do zebrania tłumów. Rozpowszechniajmy tanie i łatwo pisane rozprawki. Czasami trafia się na doskonały grunt, prawda, że głównie wtedy, gdy idzie o sfery ludowe. Opowiadał mi, że na radomskim zjeździe współdzielczym wykład o oszczędności prezesa Banku współdzielczego, p. Rządu, miał wielkie powodzenie. Nie wiem, czy to samo byłoby w Warszawie, a jednak klasa średnia warszawska najwięcej może potrzebuje lekcji o tem, czym jest zbytek, czym oszczędność, czym fatalny kredyt spożywczy i t. d.

Ze starsze pokolenie może się jeszcze czegoś nauczyć, dowodem naśi rolnicy, którzy najintensywniej ze wszystkich klas produkujących zabrali się do uzupełnienia swej wiedzy zawodowej. W tej też dziedzinie kraj nasz może się pochwalić największymi zdobyczami. Dziwne, jak bierni i apatyczni są natomiast kupcy polscy, mianowicie, gdy idzie o szerzenie wiedzy ekonomicznej.

Krakowska Liga spolszczenia miast oznajmia, że głównym jej zadaniem będzie przygotowywanie ideowe społeczeństwa. Rozumiemy to w ten sposób, że Liga będzie szerzyła wiadomości z dziedziny gospodarczej, mające największe zastosowanie w miastach. Uważamy, że Liga wchodzi w ten sposób na grunt mocny. Samo bowiem „uświadomianie sobie” złego stanu rzeczy, to czysta gadanina. Na tej drodze nikt nigdy nie doszedł do niczego. Trzeba wiedzieć, jak zwalczać zło, jak poprawiać siebie samego, jak przetworzyć charakter narodowy,

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

D-rów Falka, Golca i Jelnickiego

ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-81.

Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólna sala) przy Rhodnich. (Porada 60 kop. — Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11—1 1/2 w południe i 7—8 1/2 wieczorem, w niedzielę i święta od 8—10 rano i od 12 1/2—1 1/2 po południu). — Badanie koentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie. 431

Marzenia.

Gdybym sam na wielkim globie
był doktorem medycyny,
Tobym kazal zewsząd sobie
znosić hojne dziesięciny.
Do pacjentów z wizytami
złotym jeździłbym rydwanem,
Bylbym władcą nad władcami:
życia panem, śmierci panem!
Gdybym służył Meipomnisi,
jako sługa jej jedyny,
Codzień zbierałbym na scenie
brawa, bisy i wawrzyny;
Co trzy dni jubileusze
bym urządzał z wielką wrzawą
Dziś się bowiem dzielić muszę
z kolegami nawet sławą.
Gdybym w roli adwokata
stawać mógł za obie strony,
By z całego do mnie świata
szedł skarżący i skarżony.
Pełno byłoby w mej kiesie,
miałbym sławę, miałbym mienie,
A wieść o Demostenesie
wnetby poszła w zapomnienie.
Gdybym wreszcie sam na globie
pijać koniak mógł Szastowa,
Nie żałowałbym go sobie,
jak nie szczędzę dziś wam słowa.
Tylko rólby zaszła zmiana,
bowiem pióroby porzucił:
Sambym koniak pił od rana,
a... świat pieśń by o mnie nucił

921

aby był dopasowany do dzisiejszych walk gospodarczo-narodowych. Trzeba, słowem, chęć zwyciężyć na gruncie ekonomicznym, mieć zaś wiadomości o tem, czego się można spodziewać od wzrostu kapitałów i t. p. Gdy się nasz ogół wdroy do takich wiadomości, to dopiero wtedy nabierze naprawdę silnego przekonania o znaczeniu czynnika ekonomicznego w życiu narodowym.

Przedewszystkiem zaś trzeba uzupełnić w tym sensie kształcenie młodzieży. Pamiętajmy, że jej w dzisiejszych twardej czasach stokród więcej pasuje do ręki podręcznik ekonomii, niż Horacy lub „Vademecum salonowe”.

Nie należy zapominać, że w kraju naszym główną zaporą dla podjęcia pracy organicznej są walki stronnictw, ich zachłanność w kierunku opanowania instytucyj ekonomicznych, celem uczynienia z nich posterunków partyjnych i suto płatnych synekur. Wówczas kończy się zwykle nakreślona przez gospodarze warunki granica, zaniera tętno gospodarcze, opanowane i przy-

gniecione walką, a na ruinach ich powstaje kuznia, służąca środkami materialnymi żydom, którzy opanowują chory organizm, uzdrawiając go, by służył wyłącznie ich celom.

Oni skrzętnie czytają wszelkie notatki ekonomiczne obcych pism, które służą im za drogowskazy w zwyczajnym pochodzie, ich nie nużą suche częstokroć cyfry i zestawienia, które niechętnie czytane są w polskiej prasie.

R. W.

Rosya w Persyi.

W ostatnich latach wysiłki Rosyi w celu ugruntowania wpływu w Persyi skupiły się przede wszystkim na budowie dróg. Rosya zdobyła sobie stanowisko przeważające w Iranie dzięki zręczności finansowej.

Szach, wobec kłopotów pieniężnych, przed dziesięciu laty, szukał pomocy finansowej w Europie. Anglia gotowa była dać mu pożyczkę, ale żądała kontroli nad celami perskimi. Rosya była mniej wymagająca. Stworzony w roku 1897 Perski Bank dyskontowy, którego akcje są w posiadaniu skarbu rosyjskiego, sfinansował 22-milionową pożyczkę, z której spłacono długi Persy w banku angielskim. Rosya stała się głównym wierzycielem Persyi. Następnie Rosya przystąpiła do budowy dróg w Persyi północnej, którą traktat z Anglią w r. 1907 uznał za sferę wpływów rosyjskich.

Za pośrednictwem Banku Perskiego uzyskała w r. 1902 Rosya koncesję na budowę drogi bitej od Dżulfy, stacji kolejowej nadgranicznej na Kaukazie do Tabryzu, stolicy prowincji Azerbejdżan; ta koncesja została zmieniona na koncesję kolejową, a zapewne to samo stanie się z koncesją na przedłużenie drogi bitej z Tabryzu do Kazwinu. Linia Dżulfy — Kazwin ma 600 kilometrów, Kazwin zaś jest tylko o 200 kilometrów odległy od stolicy Teheranu.

Kolej buduje formalnie towarzystwo prywatne, ale akcje towarzystwa są w rękach skarbu rosyjskiego. Kolej posiada duże znaczenie ekonomiczne dla eksportu rosyjskiego. W ciągu pięciu lat ruch wywozowy przez Dżulfę wzrósł z 500 tys. do 4 milionów pudów. Liczyć może kolej i na ruch osobowy, gdyż z Persyi na roboty polne przybywa rocznie w granice państwa rosyjskiego około 40 tys. robotników.

Budowę kolei wzdłuż zsyzy rozpoczęto przed pół rokiem; towarzystwo buduje również bocznicę do jeziora Urmij, ku granicy Turcji, bo-

cznicę będzie obsługiwał ruch handlowy portu czarnomorskiego Trebizondy (Trapezuntu) z Persją. Dystans Dżulfy — Tabryz będzie otwarty dla ruchu prawidłowego w r. 1915.

Secesya w sejmie śląskim.

Sejm śląski w Opawie odroczone. Seseja zakończyła się demonstracyjną secesją posłów czeskich i polskich, którzy złożyli deklarację, oświadczającą, że do tego kroku zmusiła ich systematyczna polityka niemieckiej większości sejmowej przeciw potrzebom ludności słowiańskiej.

Zwłaszcza w dwóch wypadkach objawiła się niesprawiedliwość większości sejmowej. Raz w sprawie utworzenia na Śląsku Rady kultury krajowej, gdy w ostatniej chwili, mimo dawniejszych układów, Niemcy zmienili klucz reprezentacji narodowej na niekorzyść Słowian, raz drugi, gdy cofnęli Tow. rolnicze polskiemu uchwaloną już dwukrotnie przez sejm subwencję 80 tys. k. dla szkoły rolniczej i szkoły gospodyń w Końskiej.

Niemcy uzależnili tę subwencję od ukrajowienia szkoły, a nadto od warunku, aby Tow. rolnicze niemieckie miało na nią wpływ.

Sprawy szkoły i praw słowiańskiej narodowości w Radzie kultury bronił w sejmie energicznie prezes klubu polsko-czeskiego, Michejda, ale bezskutecznie.

Ludność powiatu łódzkiego.

Według dostarczonych obecnie danych statystycznych, liczba stałej i niestałej ludności powiatu łódzkiego wraz ze Zgierzem, który liczy 21,723 osoby płci obu, w końcu roku zeszłego wynosiła 302,455 osób (144,849 mężczyzn i 157,606 kobiet), w tem ludności stałej 183,841 i 118,614 niestałej.

Ponieważ z liczby ludności stałej było na wychodźstwie 28,601 osób, przeto rzeczywista liczba ludności stałej i niestałej powiatu w chwili zbierania danych statystycznych wynosiła 273,854 osoby (128,853 mężczyzn i 145,001 kobieta).

W roku zeszłym liczba ludności stałej wzrosła o 2,212 osób, niestałej o 1,384 osoby.

Według wyznań ludności powiatu dzieli się w sposób następujący: prawosławnych—573, katolików—147,351, maryawitów—4,237, reformatorów—67, ewangelików—72,906, kalwinistów—16,

menonitów—7, baptystów—737, żydów—47,960.

Według narodowości ogólna liczba ludności powiatu dzieli się tak: rosyjan—573, polaków—154,871, litwinów—92, francuzów—12, niemców—70,340, anglików—6, żydów—47,960.

W roku zeszłym urodziło się 7,413 dzieci, w tem 3,596 chłopców i 3,817 dziewcząt; z liczby tej przypada na dzieci nieprawie 102.

Zmarło w tymże czasie 4,657, w tem 2,235 mężczyzn i 2,422 kobiety; ślubów małżeńskich zawarto 1,772.

(a)

Z POLSKIEJ KOMISYI SZKOLNEJ.

Wczoraj w magistracie łódzkim odbyło się posiedzenie członków polskiej komisji szkolnej szkół początkowych miejskich w sprawie nowych kompletów szkolnych, na którym zapadły następujące uchwały:

1) Jak wiadomo, z d. 1 sierpnia 1913 r. otwarto 11 nowych kompletów przy szkołach początkowych miejskich nr. nr. 5, 27, 28, 40, 41 jednoklasowych i 15 dwuklasowej. Komplety te nie zostały objęte wykazem tych kompletów szkolnych, dla których wyjednano zapomogę rządową, wobec czego postanowiono zwrócić się obecnie do władzy szkolnej o wyednanie dla kompletów tych rządowej zapomogi szkolnej w wysokości jednorazowo sumy 2200 rb., tytułem kompensaty za urządzenie kompletów i rocznej stałej zapomogi 3360 rb.

2) Z d. 1 stycznia r. b. otwarto 5 nowych kompletów przy szkołach nr. nr. 32, 35 i 40.

Postanowiono zwrócić się do wyższej władzy szkolnej o wyednanie dla tych kompletów zapomogi rządowej w wysokości jednorazowo 1000 rb. (po 200 rb. za urządzenie każdego kompletu) i stałej rocznej po 420 rb. na komplet czyli 2100 rb.

3) Postanowiono z d. 1 sierpnia utworzyć 10 nowych kompletów szkolnych przy szkołach: nr. 8—2 komplety, nr. 10—1 komplet, nr. 14—1 kompl., nr. 15 (dwuklasowa) 2 komplety, nr. 19—2 komplety i nr. 25—2 komplety.

W tym celu postanowiono zwrócić się do wyższej władzy szkolnej o wyednanie zapomogi rządowej w wysokości 2000 rb. na urządzenie tych kompletów i 4200 rb. stałej zapomogi rocznej.

4) W końcu postanowiono przyznane już przez rząd zapomogi obrócić na utworzenie dalszych nowych kompletów szkolnych.

(e)

34)

ARTUR GRUSZECKI.

KLEJNOT KORONY POLSKIEJ.

Powieść wielicka.

(Wszelkie prawa zastrzeżone).

(Ciąg dalszy — patrz № 56).

— On tak mówił? — zatrząsł się z gniewu.

— Mało tego, — odezwała się Agnieszka Kałużowa, — powieda, że ani świniom, ani kurcom, ani gęsiom nie przepuści, póki wielmożny pan wszystkim nie odda do miasta.

Dotychczas Oraczyński wstrzymywał swój gniew, ale gdy postyszał o groźbach egzekutora, wybuchnął:

— A zbójel!.. A ceklarze! Chamy! Dam ja wam fantowanie! Nogi wam połamię, ręce odetnę!

— My to wiemy, — skłonił się pokornie Baranek, — że wielmożny pan się obroni przed niesprawiedliwością, ale co my, biedaki, zrobimy? Wzięli mi wóz, a jutro miałem sól odwieźć do Krakowa. I zarobek mi przepadł i kupiec będzie na mnie szukał swej szkody. Wierzyliśmy słowu wielmożnego pana szlachcica, zapłaciliśmy rzetelnie, a teraz nas fantują, grożą lochem, batami, i czy to po sprawiedliwości, płacić dwa razy? Niech wielmożny pan sam powie.

Uznawał słuszność skargi Oraczyński i tem większy żal i gorycz owładły nim i zawziętość w nim rosła na miasto. Oburzało go do żywego to niestychane zuchwalstwo mieszczan,

ażeby jego, szlachetnie urodzonego, śmieli podciągać pod swe prawa miejskie. Roily mu się w myśli przeróżne plany zemsty doraźnej. Gdyby tak zwołać pacholców żupnych, zawładnąć magistratem i wydobyć zafantowane przedmioty. To znów, ażeby pochwytać burmistrza, ławników i egzekutora, wymierzyć im plagę, i zmusić do przeproszenia i pokory...

Czuł jednak w głębi duszy, że tego nie zrobi. Podobny gwałt groził mu co najmniej więzów i utratą urzędu. Trzeba się jąc innej drogi zemsty. Ale na razie należało uspokoić rozżalonych czynszowników, zwrócić się też do nich z miną dumną i rozkazującą:

— Idźcie do domu! Dziś nowy pan żupnik ucztuje i na takie sprawy nie ma czasu. Miasto nietylko wam zwróci zafantowane rzeczy, ale zapłaci suto za straty i szkody, — a widząc ich miny wątpliwe, dodał: — jest też w Zamku pan podkomorzy Krakowski, on jutro rozsądzi tę sprawę, — i nie czekając ich odpowiedzi, odwrócił się i poszedł do ucztujących.

Nie znalazł jednak sposobności Oraczyński do rozmówienia się z żupnikiem, który wesoło zabawił się z podkomorzym i ze szlachtą okoliczną, sproszoną na ucztę. Natomiast udało mu się uzyskać chwilę rozmowy z bachmistrzem.

— D o m i n e m a g i s t e r, — przemówił żalonym głosem, — przy tem święcie stała mi się wielka krzywda.

— Cóż takiego? — zdziwił się.

— Sługi miejskie zafantowali najniesprawiedliwiej konia i wóz moim czynszownikom.

— Gdzie? Kiedy?

— Zjechali oni z Kłosowa na powitanie nowego prawa, i w mieście, na ulicy, zafantowano

jednemu z nich konia, a drugiemu wóz.

— Ależ to bezprawie i gwałt, — oburzył się bachmistrz, — fantować wolno tylko na miejscu zamieszkania, ale nie w podróży i w obcym miejscu!

— D o m i n e, to zrobili oni z rozmysłem, ażeby nam, szlachcie, okazać swą siłę.

— Tak, to możliwe. I co waszmość zrobicie?

— Cóż poradzę sam wobec przemocy miasta? — westchnął ciężko, — chciałem właśnie prosić waszą miłość o radę i pomoc. Osoba waszej miłości zaważy na szali i jego rozkazu usłucha miasto.

Bachmistrz namyślał się chwilę, wreszcie rzekł nie bez goryczy:

— To było dawniej, gdy sam stałem na czele żupy, ale dziś przyszli nowi panowie i jestem tylko podwładnym.

— Znaczenie persony waszej miłości w niczem się nie umniejszyło, i zawsze zostaniesz wasza miłość pierwszym kierownikiem i znawcą gór solnych.

Bachmistrz mile wysłuchał tych słów i spytał łaskawie:

— Czegóż chcesz waszmość?

— Prosiłbym najpokorniej o wstawienie do u pana żupnika.

— Niemila to rzecz zanosić prośby do obcego, i gdyby tu szło o interes tylko waszmości, radziłbym ci samemu suplikować, wszelako ten spór miejscowy, drobny na pozór, posiada większe znaczenie, aniżeli waszmość sądzisz.

(D. c. n.).

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Nicisława. Jutro Bożenny.

TEATR POLSKI. (ul. Cegielniana Nr. 63). Dziś „Przebudzenie się wiosny” Wedekinda. Początek o godzinie 8 m. 15 wiecz.

— Jutro „Zaczarowane koło”, baśń dramatyczna Rydla. Początek o godzinie 8-ej minut 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Trzeba umrzeć żeby żyć”. A. Rivoire'a i I. Miranda. Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Powaby grzechu” i „Wujaszek Alfonsa”, krotkochwila Dobrzańskiego. Początek o godzinie 8-ej min. 15 wieczorem.

TEATR MINIATURE z Warszawy (Cegielniana 34, dawniej „Urania”). Codziennie dwa przedstawienia: o godz. 8 i 10; w niedziele i święta cztery przedstawienia: o godz. 4, 6, 8 i 10 wiecz.

ZEBRANIE. Jutro ogólne zebranie czł. Towarzystwa ochrony kobiet o godz. pół do 9-ej wieczorem (Mikołajewska 61).

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 pp. do 10 wieczorem; a w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(—) **Generał-gubernatorstwo warszawskie.** W Petersburgu w dalszym ciągu utrzymuje się pogłoska potwierdzona przez pismo „Wieczernie Wremia”, że największe szanse na otrzymanie stanowiska generał-gubernatora warszawskiego ma dotychczas naczelnik sztabu generalnego, generał Zyliński.

Podobno ostateczna decyzja i nominacja Zylińskiego ma nastąpić w ciągu przyszłego tygodnia.

(x) **Święta Wielkanocne.** Kurator okręgu naukowego polecił, aby nauki przed tegorocznymi świętami Wielkanocnymi przerwane zostały w piątek 3 kwietnia, i rozpoczęły się dopiero w dniu 27 kwietnia. Piątek i sobota 3 i 4 kwietnia mają być przeznaczone na rekolekcje, zaś 6, 7 i 8 ma się odbyć spowiedź.

(—) **Egzamina maturalne eksternów.** Ministerium oświaty wydało cyrkularz o egzaminach eksternów na mature, na mocy którego:

1) niezadowolający stopień z piśmiennej łaciny nie jest przeszkodą przy dopuszczaniu do egzaminów ustnych;

2) niezadowolający z łaciny i jednego z przedmiotów matematycznych wyłącza dalsze egzaminowanie;

3) to samo zachodzi w razie niezadowolających stopni z łaciny i jednego z nowożytnych.

(a) **Na bruku miejskim.** Magistrat postanowił wyznaczyć z kasy miejskiej rb. 14.870 w roku bieżącym na roboty około naprawy bruków i odwołał się o zatwierdzenie projektu tego do władzy wyższej.

(a) **Z komisji poborowej.** Posiedzenie piotrkowskiej komisji poborowej, wyznaczone zostało na dzień 19 marca, 30 kwietnia, 4 czerwca i 2 lipca r. b.

(e) **Z pobytu gubernatora.** Wczoraj pociągiem kolei Fabr. Łódzkiej przychodzącym do Łodzi o godz. 11 rano przybył gubernator piotrkowski szambelan Jaczewski. Ze stacji kolejowej udał się p. gubernator do kancelarii poliemajstra, poczem zwiedził celę w areszcie przy ul. Targowej, z której zbiegło niedawno 5 małych letnich aresztantów, następnie zwiedził więzienia i ulicę Zarzewską, na której miały miejsce zajścia chrześcijan z żydami.

P. gubernator powrócił do Piotrkowa pociągiem, odchodzącym z Łodzi o 3 min. 45 po południu.

(x) **Konkurs.** Polskie Tow. teatralne w Łodzi uzyskawszy subwencję społeczną i będąc obecnie w możności oddać Teatr Polski w Łodzi na dogodniejszych, niż w latach poprzednich warunkach, ogłasza konkurs na objęcie Teatru na sezon 1914/1915.

Bliższe szczegóły na żądanie. Reflektanci zechcą składać oferty pod adresem zarządu, Cegielniana nr. 63.

(x) **Wycieczka handlowców.** W nadchodzącą niedzielę 15 b. m. stow. wzajemnej pomocy pracujących w przemyśle i handlu urządza wycieczkę do gazowni miejskiej w celu jej zwiedzenia.

Punkt zborny o godz. 9 minut 45 w lokalu stow. przy ul. Wólczańskiej nr. 23.

(x) **Z Tow. krajoznawczego.** W nadchodzącą niedzielę 15 b. m. o godz. 4 po poł. odbędzie się miesięczne zebranie łódzkiego oddziału Tow. krajoznawczego poświęcone zadaniom naukowym i sprawom administracyjnym bieżącym. Zebranie odbędzie się w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej nr. 91, w lewej oficynie na II p.

Ponadto na zebraniu tem p. Edward Korb, członek zarządu oddziału, wygłosi odczyt p. t. „O owadach” bogato ilustrowany przezroczami.

(x) **Z tow. godziwych rozrywek.** W nadchodzącą sobotę 14 b. m. o godzinie 8 wieczorem w lokalu własnym przy ul. Piotrkowskiej nr. 247 odbędzie się ogólne roczne zebranie stowarz. zwolenników godziwych rozrywek.

(x) **Z T-wa krzewienia oświaty.** Ogólne roczne zebranie członków T-wa „krzewienia oświaty” odbędzie się w niedzielę 15 b. m., punktualnie o godzinie 4 po południu, w lokalu przy ul. Mikołajewskiej № 11.

Zebranie to, jako zwołane w drugim terminie będzie prawomocne, bez względu na ilość przybyłych osób.

(x) **Ze Stow. majstrów fabrycznych.** W sobotę 14 b. m. o godz. 8 wieczorem w lokalu własnym przy Nowym Rynku nr. 6, odbędzie się posiedzenie sekcji przedziałniczej, na której pan W. Piaskowski wygłosi nader zajmującą pogadankę na temat przedziałnictwa.

(x) **Zebranie czeladników zduńskich.** W niedzielę 15 b. m. w lokalu własnym przy ulicy Główniej nr. 11 odbędzie się o godz. 2 po poł. miesięczne zebranie czeladników zduńskich.

(a) **Ze Związku felczerów łódzkich.** Wczoraj o godzinie 9 wieczorem, w lokalu, przy ul. Konstantynowskiej № 5, odbyło się pod przewodnictwem p. B. Łuczaka, zebranie członków Związku felczerów łódzkich, na którym p. W. Maciejewski wygłosił odczyt p. t. „Światopogląd naukowy”.

Prelegentowi dziękowano oklaskami za poruszający odczyt.

Następnie omawiano sprawę wysłania do komisji międzywydziałowej przy ministerium, memoriału w sprawie reformy felczerystyki.

Załatwieniem tej kwestyi zajmie się wybrany ad hoc komitet.

W końcu na miejsce ustępującego dobrowolnie p. D. Łokszyna, wybrano na sekretarza związku St. Pola.

(e) **T-wo „Miłosierdzie”.** Powstałe w końcu roku 1912 T-wo wspierania biednych i chorych p. n. „Miłosierdzie”, którego założycielem jest ks. dziekan Gniazdowski, liczy obecnie 400 członków. W ciągu roku 1913 wpłynęło do kasy tow. ze składek członkowskich i ofiar 2 077 rubli 31 kop. Wypłacono sklepom za pobrane przez biednych produkty spożywcze na wydane bony 1 911 rb. 17 kop. Pozostało na rok 1914 w gotowości 166 rb. 14 kop.

Z pomocy Towarzystwa korzystało w ciągu roku około 300 biednych rodzin, zamieszkałych przeważnie na Bałutach. Produkty spożywcze za złożeniem bonów wydawało biednym 15 sklepów chrześcijańskich. Bony wylwane były po sprawdzeniu warunków życiowych zgłaszających się biednych przez opiekunów dzielnicowych. zgłaszania się przyjmował zarząd na posiedzeniach odbywanych w określonych godzinach 3 razy w tygodniu.

Działalność Towarzystwa rozciąga się na Łódź i kolonie Bałuty, Zubardź, Radogoszcz i Chojny.

(x) **Z przemysłu włóknistego.** Związek zawodowy robotników i robotnic przemysłu włóknistego zawiadamia — za naszym pośrednictwem — że w niedzielę 15 b. m. o godz. 2 po poł. odbędzie się w trzecim terminie zebranie członków związku w sali Resursy rzemieślniczej przy ul. Widzewskiej nr. 117.

(a) **Ze Szkoły handlowej.** Zapowiedziane onegdaj zebranie ogólne Towarzystwa pomocy dla niezamożnych uczniów Szkoły Handlowej Kupiectwa Łódzkiego nie doszło do skutku i odbędzie się w drugim terminie, dnia 16 b. m. o godz. 6-ej wieczorem, w gmachu szkoły (Dzielna nr. 58).

(a) **Znaczne bankructwa.** W Astrachaniu za-

wiesiła wypłaty firma manufakturowa „Bracia Buniatowy; pasywa wynoszą 1,500,000 rb.

W Irkucku—firma „D. H. Szafiguliny i Achtjanowy”; pasywa 250,000 rb.

(x) **Udział Łodzi w banku współdzielczym** wypada nam jeszcze uzupełnić nabytymi akcjami przez Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowe w Łodzi, a mianowicie.

I	Tow. pożyczk.-oszczędn.	180	akcyj
II	„	250	„
VI	„	4	„
VII	„	10	„
	Rzemieślnicze	20	„
	Rzemieślnik. Chrześc.	2	„
	Drugie Bałuckie	4	„

Razem 470 akcyj

Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowe posiadają więc według bilansu banku Towarzystw współdzielczych za rok 1913, akcyj 470, na ogólną sumę 117,500 rubli z wymienionymi poprzednio akcjami. Udział Łodzi w banku współdzielczym wynosi 729 sztuk, wartości nominalnej 182,250 rubli.

Bank rozwija się bardzo pomyślnie i zaprojektował na ten rok około 6 i pół dywidendy.

(x) **O budownictwie żelazobetonowym.** Stowarzyszenie zawodowe przemysłowców budowlanych w Król. Polskiem w Warszawie, prosi nas o zaznaczenie, że dalszy ciąg odczytów o budownictwie żelazobetonowym, zorganizowanych przez Stowarzyszenie odbędzie się w sali gmachu techników, przy ul. Włodzimierskiej nr. 3/5, gdyż wobec znacznej ilości zgłoszeń sala Muzeum przemysłu i rolnictwa okazała się za szczupłą.

(a) **Nowe pismo.** P. Feliks Knapski otrzymał pozwolenie władzy na wydawanie w Łodzi miesięcznika p. t. „Filatelista”.

(a) **Godne poparcia.** Zarząd chrześcijańskiego Tow. dobroczynności zakupił dwa przedstawienia w teatrze „Mirage” (w gmachu Grand-Hotelu) w dn. 17 i 18 b. m., z których dochody przeznaczone na rzecz przytułków położniczych.

Ze względu na cel, przypuszczać należy, że ogół chętnie poprze zabiegi towarzystwa i w oba te dni zapełni teatr szczelnie, przyczyniając się w ten sposób do zapewnienia bytu tak pożytecznym instytucjom.

(x) **Odnaczenie.** P. Leon Kołaczkowski, właściciel znanej firmy ogrodniczej w Łodzi na Wszschrojskiej wystawie jubileuszowej w Petersburgu otrzymał dyplom na jubileuszowy medal srebrny za udatne wykonanie przedstawionych planów, parków ozdobnych i ogrodów owocowych.

(x) **Z dozorów kościelnych.** W miejsce zmarłego Jakóba Steigerta członkiem dozoru kościelnego kościoła ewangelickiego pod wezwaniem św. Jana mianowany został p. Adolf Kindermann.

(x) **Osobiste.** Po pięcioletnich studiach na kursach muzycznych dyr. A. Grudzińskiego, p. E. Engel otrzymała patent na nauczycielkę muzyki z postępem celującym.

(a) **Handel rybami.** Na prowadzenie handlu rybami każdy przedsiębiorca musi mieć specjalne pozwolenie władzy gubernialnej.

Ponieważ p.p. Zarzewski i Lewkowicz, urządzili sklepy z handlem rybami, w domu Lubocheńskiego przy ul. Brzezińskiej, nie mając na to pozwolenia władzy, komisja techniczno-sanitarna poleciła sklepy te zamknąć.

(a) **Zburzenie domów.** Komisja techniczno-budowlana przy magistracie, po szczegółowych oględzinach starych domów drewnianych przy ul. Północnej nr. 5 Chai Rajman i Ruchli Froman, nr. 7, Dawida Rohmana i Wolfa Michałowicza, nr. 9, Braci Cynamon i nr. 11 Jakóba Morgensterna — poleciła domy te zburzyć, jako grożące zawaleniem.

(h) **O cieleta.** Pomimo zakazu i wymiaru kar przez sędziów pokojów pastwienie się nad zwierzętami nie ustaje. Warto by, aby któryś z panów członków T-wa opieki nad zwierzętami przypatrzył się w jaki sposób przewożone są te zwierzęta na targi do rzeźni, na jednej furgance do 20 sztuk i więcej.

Dostawcy ciał i przyjezdni zjawiają się na

targi zrana, a w tej porze niema członków T-wa opieki nad zwierzętami na mieście. Więc przewodnicy używają swobody.

(x) Paryż, a Łódź. Syonistyczny tygodnik „Die Welt“ w nr. 10 z dnia 6 marca ubolewa gorzko nad tem, że posłem z dzielnicy żydowskiej w Paryżu, zaludnionej gęsto przez żydów, jest... antysemita.

Pomijamy szczegół znamieny, u nas mało komu znany, że nawet w Paryżu istnieje odrębna dzielnica żydowska, czyli getto, nawiasem mówiąc, brudna i natłoczona, co też notuje wzmiankowany tygodnik „Die Welt“.

Mimo takie niekorzystne dla żydów stosunki uważają oni Francję za kraj wysoce kulturowy, który pod względem tolerancji stoi w pierwszym rzędzie; nam, którzy w Łodzi, liczącej przeszło 360 tys. samych tylko katolików na pół miliona ogółu mieszkańców, patrzyliśmy z zimną krwią, jak przedstawicielstwo nasze objął litwak Bomasz.

(—) Kwalifikacja oskarżenia. Proces żydów Łódzkich, oskarżonych o umyślne podpalenie wysoko zaasekurowanych składów, rozważany przez Piotrkowski sąd okręgowy zbliża się ku końcowi. Oskarżenie prokuratora gazety żargonowe (Hajnt) kwalifikują jako „antysemityczne“; rzecznik akcyi cywilnej mec. Fr. Nowodworski wygłosił mowę również zakwalifikowaną przez żargonówki, jako „antysemityczną“, żydzi bowiem ten proces, jak i proces 23 żydów, oskarżonych o fałszerstwo weksli uważają za „sprawę narodową“.

(a) Żydzi gwałtami. Do 13-letniej Ch. L., zam. przy ul. Zgierskiej nr. 44 przystąpił onegdaj na ulicy Herszon Silbergeld, zam. w tym samym domu i zaproponował jej przechadzkę. Gdy dziewczyna zgodziła się na to i oboje znaleźli się przed domem na ul. Łagiewnickiej nr. 4, H. poprosił towarzyszkę o udanie się z nim do jednego z przyjaciół, zamieszkałego w tymże domu.

Naiwna dziewczyna, nie przeczuwając nic złego, poszła i skoro znalazła się w mieszkaniu H. zamknął drzwi na klucz i usiłował dopuścić się na niej gwałtu. Gdy jednakowoż L. broniła się, gwałtowi przyszedł z pomocą przybyli w międzyczasie, dwaj jego przyjaciele Jozek Mrozik i Chaskiel Ajchenbaum i wtedy dopiero kolejno dopuścili się na niej ohydnych gwałtów.

Na krzyk biednej dziewczyny nadbiegli sąsiedzi i policja, która gwałtowi przytrzymała i aresztowała.

Aresztowano także właściciela mieszkania Mendla Goldmana.

(a) Napad. Wczoraj do sklepu z pieczywem Mrugałskiej, przy ulicy Wspólnej № 6, weszło trzech ludzi, żądając zmiany 3-ch rubli. Gdy Mrugałska otworzyła szufladę, jeden z przybyłych uderzył ją w głowę, dwaj zaś towarzysze grożąco znajdującą się tam sklepową nożem, porwali z szuflady pieniądze.

Ponieważ sklepową zagroziła drogę bandytom, jeden z nich ugodził ją nożem w rękę. Zaczęła ona krzyczeć.

Na wszczęty alarm zbiegli się sąsiedzi i strażnicy policyjni.

Bandytów schwytano. Są to: Kazimierz Świński, Stanisław Czarniecki i Michał Fuksiński.

(e) Spadki. Wydział hipoteczny przy sądzie powiatu XIII-go rewiru ogłosił postępowanie spadkowe po następujących zmarłych mieszkańcach Łodzi: 1) Auguste-Jozefie-Karola Raubalu, właśc. sumy hipotecznych; 2) Auguste Henkovej, właścicielce sumy hipotecznych; 3) Maryi Widner, właśc. nieruchomości Łódzkiej № 627; 4) Franciszce-Florentynie Kaniewskiej, właśc. nieruchomości № 58A w Zgierzu; 5) Ruchli Wajngardt, właśc. nieruchomości Łódzkiej № 42; 6) Maryi Kasper, właśc. nieruchomości Łódzkiej № 1045; 7) Janie-Henryku i Annie małż. Förster, właścicielach nieruchomości Nr. 1127; 8) Romualdzie Zaćwilichowskim, właśc. sumy hipotecznej; 9) Moszka Orbacha, właśc. sumy hipotecznej; 10) Auguste Teschlichu, właśc. sumy hipotecznej; 11) Maryi-Zuzannie Haertig, właśc. nieruchomości Łódzkiej Nr. Nr. 595, 594, 595 i 596; 12) Aleksandrze-Azlo Kahl, właśc. nieruchomości Łódzkiej Nr. Nr. 570, 571 i 572.

Termin zamknięcia spadku wyznaczono na dzień 25 marca.

(a) Plany zatwierdzone. Wydział techniczny rządu gubernialnego piotrkowskiego zatwierdził plany na budowę następujące: Stillera i Bielszowskiego—na pomieszczenie dla pompy mechanicznej w fabryce przy ulicy Cegielnianej Nr. 80; Józefa Flaksa—na przebudowę domu dwupiętrowego przy ul. Zawadzkiej Nr. 7; Gustawa Kowalskiego—na 5-piętrowy dom mieszkalny przy ul. Rzgowskiej Nr. 133; Henryka Machera—na 3-piętrowy oficynę i szopę przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 115; Leokadyi Betz—na budynki gospodarcze i

portiernię przy ul. Zakątnej Nr. 62; Usery Cybucha—na piec cukierniczy w nieruchomości K. Henzlera przy ulicy Malej Nr. 8; Leopolda Asterbluma—na kantor i nadbudowę trempla na składzie przy ul. Brzozowej Nr. Nr. 6, 8 i 10; Kopela Gutmana i Symchy Peribergera—na pomieszczenie dla szarpaczy i remizy dla maszyn oraz budowę szopy i kantoru przy ulicy Magiackiej Nr. 37.

(a) Ogłędziny komisji. Komisja techniczno-budowlana przy magistracie dokonała w tych dniach ogłędzin następujących nieruchomości: 1) Weiss'a i Sapiro przy ul. Lipowej Nr. 10, gdzie na pustym placu stanąć ma mechaniczna pończoszarnia. Komisja uznała miejscowość tę za odpowiednią. 2) J. Krauzego świeżo urządzoną mechaniczną pończoszarnię przy ulicy Nowo-Cegielnianej № 36. Komisja, znalazłszy wszystko w porządku, fabrykę przyjęła. 3) Braci Bukiet przy ul. Benedykta № 55 i 57, gdzie wybudowano nową przedziałnię. Komisja zaopiniowała, iż fabryka może być przyjęta, o ile właściciele wypełnią szereg warunków technicznych, zaleconych przez komisję. 4) Juliusza Rajta przy ul. Konstantynowskiej № 102, gdzie zaprojektowano urządzenie w oficynie stolarni mechanicznej. Komisja uznała lokal za odpowiadający temu celowi. 5) Henocha Wróblewskiego przy ul. Wolborskiej Nr. 16, gdzie w oficynie na parterze urządzono fabrykę cukierków. Komisja fabrykę przyjęła. 6) A. Grünbauma przy ul. Brzezińskiej Nr. 13, gdzie istnieje młyn, poruszany motorem elektrycznym, do mielenia kaszy. Ponieważ właściciel nie posiada na to koncesyi, komisja poleciła Grünbaumowi postarać się o zatwierdzenie planów. 7) Inżyniera Lubotynowicza przy ul. Zielonej Nr. 44, gdzie wybudowana została tkalnia. Komisja orzekła, że fabryka może być puszczona w ruch.

(a) Z sądów. W dniu 25 b. m. przyjeżdża do Łodzi wydział karny izby sądowej warszawskiej, w celu rozpoznania sprawy Władysława Ruty i Stanisława Szostkowskiego, oskarżonych o rabunek.

(a) Kary administracyjne. Gubernator piotrkowski skazał: Leona Fechnera i Franciszka Fafińskiego za rozprawę nożową po 3 miesiące aresztu każdy; Fryderyka Hartwichera za uderzenie kamieniem S. Brzeskiego—na 3 miesiące aresztu; Marcina Kwiatkowskiego za awanturowanie się w stanie pijanym—na 1 miesiąc aresztu.

(a) Kradzieże. Z piwnicy domu przy ulicy Cegielnianej № 17 skradziono wanny miedziane, wartości 200 rb., należące do L. Magazanika.

— Z mieszkania oficera Aleksandra Golcyna, zamieszkałego przy ul. Andrzeja № 30 skradziono garderobę, wartości 250 rb.

— W sklepie S. Orbacha (Drewnowska 11) niewiadomy złoczyńca skradł Abramowi Czaplinskiemu portfel, w którym prócz osobistych dokumentów znajdowało się kilkadziesiąt rubli gotówką oraz weksle na 150 rubli.

— Z mieszkania Wojciecha Soplińskiego przy ulicy Konstantynowskiej № 57, niewiadomy złodzieje skradli różne rzeczy, wartości około 500 rb.

— Do mieszkania Cate Mogilnickiego przy ulicy Aleksandryjskiej № 28 dostali się złodzieje i skradli różne rzeczy, wartości 250 rb., oraz rozmaite dokumenty

— Z mieszkania J. Błina przy ul. Piotrkowskiej Nr. 142, skradziono futro, wartości około 200 rb.

— Do mieszkania Izaaka Lubki przy ul. Zachodniej Nr. 62 dostali się złodzieje i skradli futro oraz różne rzeczy, wartości 500 rb.

— Do mieszkania doktora Judela Kajzerowicza przy ul. Zielonej Nr. 3 dostali się złodzieje i skradli różne przedmioty, wartości 400 rb.

— Z podwórza domu Nr. 25 przy ul. Cymera nieznanymi złodziejami skradli resorkę i dorozkę, wartości 380 rb., należące do Jankla Mydlarza.

— Ze sklepu Majera Cynegnatusa przy ul. Zgierskiej Nr. 26 skradziono różne rzeczy, wartości 400 rb.

— Z mieszkania Mendla Nawarskiego przy ul. Targowej Nr. 71 skradziono ubrania, wartości 500 rb.

— W kancelaryi parafialnej kościoła św. Józefa przy ul. Ogrodowej Nr. 22 skradziono z biurka 536 rubli gotówką.

— W sali koncertowej przy ul. Dzielnej 18 skradziono Justowi Wejsfeldowi portfel, w którym znajdowały się weksle na sumę 900 rb. i kilkadziesiąt rubli gotówką.

(p) Przy pracy. Na ul. Cegielnianej Nr. 54 S. Rabinowicz, robotnik fabryczny, lat 20, przez nieostrożność, uderzony przy pracy młotem żelaznym, odniósł ranę lewej ręki.

Opatrzył go lekarz Pogotowia.

(p) Ścisnięty. W dniu wczorajszym na stacyi towarowej kolei fabryczno-Łódzkiej Szymon Szkudlarek, lat 50, robotnik, pracujący na tejże kolei, przycisnięty wagonem do wozu, odniósł rany głowy i czoła. Rany opatrzył lekarz Pogotowia.

(p) Z głodu i wyczerpania sił zasnął wczoraj po poł. na ul. Cegielnianej Nr. 44 S. Zelazo, lat 26; zaopiekowała się nim publiczność.

Wieczorem zaś z tego samego powodu zaniemógł na ul. Dzielnej Nr. 8 St. Posmyk, lat 18, przybyły z Żyrardowa.

W stanie ciężkim odwieziono go do szpitala św. Aleksandra.

(a) Przeniesienie. Dotychczasowy proboszcz parafii Konstantynów ks. Herman von Schmidt, z dniem 1 kwietnia opuszcza zajmowane stanowisko, przenosząc się na administratora parafii Witonia, ziemi Łęczyckiej.

Na miejsce ks. Schmidta, mianowany został ks. Wincenty Giebartowski z Dmosina.

(e) Kursy rolnicze. Wczoraj w sali strażackiej w Pabianicach odbyły się kursy rolnicze jednodniowe, na które przybyło wielu właścicieli o-kolicznych.

Równocześnie przyjmowano zapisy nowych członków do pabianickiego kółka rolniczego.

(e) Odczyt w Pabianicach. W nadchodzącą sobotę o godzinie 8 wieczorem, w lokalu Stowarzyszenia rzemieślników chrześcijańskich w Pabianicach (Zamkowa 29), p. Marya Jarzębowska wygłosi odczyt „O Mickiewiczu“.

(e) Zażeganie strażku. W ubiegłą sobotę w jednym z oddziałów tkalni fabryki „Krusche i Ender“ w Pabianicach porzuciło pracę 800 robotników, twierdząc, że mierzenie wyrabianego towaru odbywa się z krzywdą dla robotników.

Po sprawdzeniu maszyn do mierzenia okazało się, że w istocie w oddziale tym maszyna do mierzenia towaru funkcjonowała nieprawidłowo i z tego powodu wynikała nieprawidłowość na niekorzyść robotników w stosunku od 2 do 5 arszynów na 100. W innych oddziałach znaleziono, że maszyny działają prawidłowo.

Zarząd fabryki zgodził się wypłacić stratę od 3 do 5 proc. zależnie od towaru od dn. 1 września 1913 roku, t. j. od czasu ostatniego sprawdzenia maszyny mierniczej i robotnicy onegdaj przystąpili do pracy.

(e) Obiecanka — cacanka. Właściciel fabryki mechanicznej p. f. „Weinstein i Silberstein“ przy ul. Warszawskiej w Pabianicach obiecał robotnikom 10 proc. podwyżki ponad tabelkę.

Przy wypłacie wszakże nie spełnili przyrzeczenia i robotnicy w ubiegły piątek porzucili pracę. Dopiero wczoraj powrócili do pracy, gdyż fabrykant zobowiązał się uroczyście przyrzeczoną podwyżkę wypłacić.

(x) Z Tow. pożyczkowo-oszczędnościowych. W nadchodzącą niedzielę 15 b. m. o godz. 2 po poł. w lokalu przy ul. Marszałkowskiej nr. 2 odbędzie się ogólne roczne zebranie członków widzewskiego Tow. pożyczkowo-oszczędnościowego.

W razie nieprzybycia odpowiedniej liczby członków, następne zebranie odbędzie się 22 b. m. w tymże lokalu i będzie prawomocne bez względu na liczbę przybyłych osób.

S Z T U K A.

(x) Teatr polski. Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś w czwartek po raz 13-ty ciesząc się stałym powodzeniem „Przebudzenie się wiosny“, Franka Wedekinda.

W piątek „Zaczarowane koło“ prześlizgnie baśń fantastyczną w 5 aktach Rydla.

W sobotę po południu po cenach najniższych „Bajka o wilku“ sztuka w 4 aktach Molnara; w i e c z o r e m po raz pierwszy świetna komedia z repertuaru scen warszawskich teatrów rządowych p. t. „M o d n e m a ł ż e ń s t w o“, która od roku grana jest w syrenim grodzie z niestabnym powodzeniem.

W niedzielę po południu po raz 38-my „O r l e ą“ Rostanda, które w przyszłym tygodniu grane będzie tylko raz jeden; w i e c z o r e m po raz drugi „M o d n e m a ł ż e ń s t w o“.

(x) Przedstawienie na ochronę. Na rzecz ochrony przy ul. Ciemnej nr. 76 odbędzie się w nadchodzący piątek dnia 13 marca t. j. jutro przedstawienie w teatrze Polskim.

Dana będzie przepiękna sztuka Lucyana Rydla p. t. „Zaczarowane koło“.

Ochrona przy ul. Ciemnej daje przytułek 100 dzieciom z najuboższych sfer miasta Łodzi. Fundusze na utrzymanie ochrony tej są bardzo szczupłe.

To też komitet pań, organizujący to przedstawienie, ma niepłonną nadzieję, że publiczność poprzez jego usiłowania i tłumnie pośpieszy na jutrzejsze przedstawienie.

(x) Koncert T-wa muz. im. Chopin'a. W nadchodzącą sobotę, dnia 14 b. m. odbędzie się w lokalu własnym T-wa muzycznego im. Chopin'a koncert, w którym udział przyjmą: znakomity pianista p. Józef Smidowicz, p. Janina Ślaska (śpiew), p. L. Jarocka, artystka teatru polskiego (deklamacja) i orkiestra smyczkowa Towarzystwa pod dyrekcją p. Alfonsa Brandta, która wykona

utwory Chopin'a, Schumana, Schuberta i Noskowskiego.

Początek punktualnie o godz. 8 i pół wieczorem.

Bilety wcześniej nabywać można od godz. 11 rano do 1 po poł. i od 4 po poł. do 9 wieczorem kancelaryi T-wa im. Chopin'a (Wólczańska nr. 23, róg Zielonej).

(x) Koncert popularny T-wa Wiedza. W niedzielę 22 b. m. odbędzie się w Sali koncertowej wielki koncert popularny Towarzystwa oświaty „Wiedza“.

Udział swój przyrzekli pp.: M. Wilkoszewska (śpiew), pr. T. Mazurkiewicz (fortepian), pr. Ksawery Sporzyński (wiolonczela), p. W. Stępowski (śpiew), wreszcie p. O. Szeffer (deklamacya).

Z dzielnic polskich.

Z KRAKOWA. Zagadkowa rewizya. Wczoraj w krakowskich kołach rolniczych rozeszły się pogłoski, że policya miała dokonać rewizji w mieszkaniu Stanisława Jasińskiego, właściciela dóbr Łoniowa, znanego w sferach rolniczych redaktora „Tygodnika rolniczego“, oraz działacza, zbliżonego do Drużyn Bartoszych.

O powodach krążą różne niesprawdzone wersje.

ZELWOWA. Zgon profesora chemii. We Lwowie zmarł onegdaj, przeżywszy 76 lat, profesor chemii na uniwersytecie, Bronisław Radziszewski, należący do najwybitniejszych naszych przyrodników dawnego pokolenia.

Zmarły był między innymi prezesem Tow. przyrodniczego we Lwowie i długi czas redaktorem pisma „Kosmos“.

Zapis d-ra Burzyńskiego. Oprócz wspaniałej fundacyi dla skautów w kwocie 1 miliona koron—o czem wczoraj donieśliśmy w telegramach—zmarły w Monachium dr. Burzyński zapisał Wawelowi zbiór przedmiotów sztuki oraz starych obrazów.

Rodzinnie przeznaczyl jako dożywocie 8,000 koron.

TELEGRAMY.

Nieudane pośrednictwa.

WIENIEN, 11 marca (wł.). Koło polskie pertraktowało z przywódcą agraryuszów czeskich Stankiem, chcąc go skłonić do zaprzestania obstrukcyi czeskiej w parlamencie. Stanek odpowiedział wymijająco.

Gdzie Sviha?

WIENIEN, 11 marca (wł.). Jak się okazało, wiadomość o ucieczce Svihy do Tryestu, aby stamtąd wyemigrować wraz z rodziną do Stanów Zjednoczonych, nie była prawdziwą. Sviha nie złożył dotychczas mandatu poselskiego, a miejsce jego pobytu niewiadome.

Demonstracya studentów.

WIENIEN, 11 marca (wł.). Przed gmachem politechniki zgromadziły się dziś tłumy studentów i ruszyły następnie przed gmachy uniwersyteckie oraz przed instytut weterynaryi, w celu demonstrowania przeciw zamknięciu instytutu weterynaryi.

Policya rozpędziła demonstrantów.

Zdobyw wojenna.

BIAŁOGRÓD, 11 (wł.). Posłowie francuski i angielski wystosowali żądania do rządu serbskiego o zwrot 680,000 franków zabranych w roku zeszłym jako „zdobyw wojenna“ z banku O. tomańskiego przy zajęciu Monastyrzu przez armie serbskie.

Z sumy tej jednakże znajduje się tylko 22300 franków; reszta niewiadomo gdzie się podziała?!

Kradzież kosztowności.

MONTE CARLO, 11 marca (wł.). Baronewej Eckhardstein-Schoneck skradziono z numeru hotelowego kosztowności za 175,000 franków.

„Biały wilk“.

PEKIN, 11 marca (wł.). Bandy powstańcze p. n. „Białego wilka“, grasują znów w okolicach Thing-Tau, zwracając głównie swą czynność przeciw kupcom europejskim. Jak słyhać Sun-Jatsen popiera „Białego wilka“.

Z ostatniej chwili.

Sprawozdanie komisji kolonizacyjnej.

Berlin, 12 marca (wł.) Sejmowi pruskiemu przedłożono wczoraj sprawozdanie komisji kolonizacyjnej.

Ze sprawozdania tego wynika, że w roku 1913 miała komisya do dyspozycyi 269 dóbr rycerskich oraz 272 gospodarstwa drobne obszaru razem 142,284 ha. W roku ubiegłym komisya nabyła 3 majątki rycerskie, 10 majątków większych i 17 gospodarstw włościańskich obszaru razem 4,313 ha. za 8,332,271 mk., co wynosi razem z nabytymi poprzednio majątkami 438,560 ha., wartości 438,989,949 mk.

Z rąk polskich komisya nabyła 210 majątków rycerskich i 257 gospodarstw obszaru 124,903 ha. co czyni 28 proc. ogólnej liczby nabytej ziemi. Od roku 1886 t. j. od daty założenia komisya wydała na nabycie ziemi 913 mil. 872 tys. marek.

Niedobór wynosi wobec niewielkiej ilości sprzedanej ziemi 621 mil. 316 tys. marek.

Na obszarach komisji mieszka 150 tys. osadników niemieckich.

Schwytanie Załoga.

POZNAN, 12 marca (wł.) Pisma ta-tejsze donoszą z Ameryki, że władze amerykańskie aresztowały znanego złodzieja jasnogórskiego Załoga, współnika Macocha, który będzie wydany natychmiast Rosyi.

Wiadomość ta wymaga jednak potwierdzenia. P. R.

O propagandę rusofilską.

Lwów, 12 marca (wł.) Przesłuchiwany w dalszym ciągu w procesie o zdradę stanu Benda-siuk, przyznał się, że utrzymywał stosunki z hr. Bobryńskim i prof. Kazańskim, lecz zaprzeczył stanowczo, jakoby miał uprawiać szpiegostwo na rzecz ościennego państwa. Otrzymał pieniądze z Ameryki, Bukowiny i Rosyi. Suma tych składek nie przekroczyła 20,000 koron. Oświadczył dalej, że ukraińcy zbierają również składki poza granicami państwa i otrzymują, jak to wykazały rewelacje Krysiaka, „zapomogi“ od rządu pruskiego.

O zamordowanie Swiszczowskiego.

Kraków, 12 marca (wł.) W procesie o zamordowanie Swiszczowskiego zakończono wczoraj przesłuchiwanie głównych oskarżonych, poczem odbył się termin lokalny w księgarni Gebethnera i S-ki.

Wykrycie spisku.

Białogród, 12 marca (wł.) Wykryto tu spisek, mający na celu zdetronizowanie króla Piotra na rzecz następcy tronu, księcia Aleksandra.

Po wyborach w Bułgaryi.

Sofia, 12 marca (wł.) Król Ferdynand przyjął wczoraj na posłuchaniu prezesa ministrów Radosławowa i podziękował mu za korzystne dla rządu przeprowadzenie wyborów do Sobrania.

Nowe Sobranie zbierze się w połowie b. m. dla dokonania ratyfikacyi pokoju bukareszteńskiego i konstantynopolskiego.

Następnie zajmie się sobranie rozważeniem budżetu i pożyczki dla Bułgaryi, poczem odro-czy się do dnia 28 września.

Niezależny Epir.

Paryż, 12 marca. (wł.) „Echo de Paris“ donosi z Brindisi, że epiroci zajęli Korycę. Padło wielu albańczyków. Pismo dodaje, że jeżeli wiadomość ta okaże się prawdziwą, to powstaną wielkie komplikacje.

Obniżenie stopy procentowej.

Wiedeń, 13 marca. (wł.) „N. Fr. Presse“ donosi, że na dzisiejszym posiedzeniu rady generalnej banku austriacko-węgierskiego obniżona zostanie stopa procentowa do 4. Obniżenie to spowodowane jest, jak zapewniają, polepszeniem się sytuacji zagranicznej.

Spotkanie monarchów.

Rzym, 12 marca. (wł.) Król włoski wyjeżdża dnia 22 b. m. do Wenecyi, gdzie spotka się z cesarzem Wilhelmem.

Ogromny pożar.

Wiedeń, 12 marca. (wł.) Katastrofa pożarowa w Siremie, w okolicach Stein am Anger, przybrała o wiele większe rozmiary, niż pierwotnie donoszono. Spłonęły 42 zagrody. W płomieniach zginęło 4-letnie dziecko. Pewna kobieta dostała obłądu z rozpacz. W nocy pożar wznowił się z niezwykłą siłą. Iskry zapaliły sąsiednią gminę, gdzie spłonęło w ciągu kilku godzin 50 zagród włościańskich.

„Czerwony tydzień“.

Berlin, 12 marca (wł.). Policya w Charlottenburgu wyznaczyła 1,000 marek nagrody za wskazanie człowieka, który namalował na cokół pomnika Fryderyka Wielkiego napis „Czerwony tydzień“. Podobny napis pojawił się w tym samym dniu na wielu domach, budynkach publicznych i nawet na brukach oraz trotuarach. Do malowania napisów używano farby anilino-wej, Dotychczas aresztowano w sprawie tej 50 osób.

Przykre skutki.

Londyn, 12 marca (wł.). W obawie przed nowymi zamachami sufrażystek podwoje Windsoru i całego szeregu muzeów angielskich zostały zamknięte dla publiczności.

Ameryka przygotowuje się...

Nowy Jork, 12 marca (wł.) Wilson wydał rozporządzenie, aby posterunki na pograniczu Meksyku zostały znacznie wzmocnione.

Zamieszki w Meksyku.

Nowy Jork, 12 marca (wł.) Pisma dzisiejsze donoszą, że walka decydująca pod Torreónem już się rozpoczęła.

ODPOWIEDZI REDAKCYI.

P. Edwardowi St. Towarzystwa akcyjne i komandytowe zawiadamiają okólnikami handlowymi oraz wywieszają w sądzie handlowym lub też w sądzie okręgowym, o ile w gubernii niema sądu handlowego—ogłoszenia o tem, kto w ich imieniu ma prawo podpisywać weksle.

OFIARY.

Na „Gniazdo“ Tow. opieki nad dziećmi.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci ojca, s. p. Konstantego Dinheim-Brochockiego, H. Karpińska 10 rubli.

Na przytułek dla starców i paralytyków.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci ojca, s. p. Konstantego Dinheim-Brochockiego, H. Karpińska 10 rubli.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacyi centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprowadzo- ny do 0° K.	Temperatura w 31. C.	Wilgotność w %	Kierunek i prędkość wiatru w sekundach	U wagi
11/III 1 popoł.	759.0	- 2,8	82	W 1	Z dnia 12/III
11/III 9 wiecz.	741.6	- 0,2	95	Pn Z 1	Temperatura max. + 11,5 C. min. — 0,4
12/III 7 rano	742.5	- 8,0	100	Pn Z 1	Opadu 0.0 mm.

Z WARSZAWY.

* Ostatnia posługa.

Wczoraj o godz. 3 po południu odbyło się z kościoła św. Piotra i Pawła na Koszykach wyprowadzenie zwłok ś. p. dr. Henryka Dobrzyckiego, jednego z najbardziej cenionych i zasłużonych lekarzy warszawskich.

Po przybyciu na cmentarz Powązkowski nad otwartą mogiłą, żegnając zmarłego, przemawiali: dr. Józef Zawadzki w imieniu „Medycyny”, dr. Arkadiusz Puławski w imieniu Towarzystwa lekarskiego, dr. Józef Jaworski w imieniu Tow. higienicznego i p. Henryk Opieński w imieniu sekcji Moniuszki Tow. muzycznego.

* Echa katastrofy budowlanej.

Po całodzienniej usilnej pracy nad rozkopaniem gruzów zawalanej oficyny, przy ul. Sreńniej № 11 na Pradze, udało się o godz. 5 po południu wydobyć zwłoki Ratajczyka.

Pod rumowiskiem — jak wczoraj dopiero stwierdzono — znajduje się jeszcze jeden robotnik niejaki Wyszyński. Niema prawie nadziei znalezienia go przy życiu.

Jedna z ofiar katastrofy, wydobyty we wtorek robotnik, Jakób Kurek, zmarł wczoraj w szpitalu praskim.

Straszną więc katastrofa ta pociągnęła za sobą aż 11 ofiar: 6-ju ciężko rannych i 5 trupów.

Majster murarski Barański, który prowadził budowę, wczoraj został odnaleziony. Pozostawiono go chwilowo na wolnej stopie.

* Samobójstwa uczniów.

Wczoraj około godz. 5 po południu w podwórzu domu № 64 przy ul. Polnej otrut się opium uczeń szkoły realnej Skrinnikowa, 19-letni Borys Filipowicz. Pogotowie ratunkowe przewiozło F. do szpitala Czerwonego Krzyża.

— W domu № 30 przy ul. Fabrycznej, w mieszkaniu swych krewnych, odebrał sobie życie przez powieszenie uczeń 5 klasy gimnazjum Wasilewskiego — Pokało.

Z KRÓLESTWA.

Ujęcie mordercy. Na statku płynącym z Płocka do Warszawy, jechała onegdaj żona Szklarka, zabitego przed dwoma miesiącami w Radomiu, oraz jej córka 8-letnia, która była jedynym świadkiem mordu. Nagle mała poczęła szeptać matce „Mamusiu, tam siedzi ten, który zabił ojca”, przyczem wskazała na mężczyznę siedzącego naprzeciwko nich na ławce.

Matka zawiadomiła o tem służbę parostatku, poczem na najbliższym przystanku policja aresztowała mordercę, który przyznał się do spełnienia morderstwa, twierdząc, że był wtedy pijany.

Zasypany żywcem. W Ozorkowie gdy 28 letni włościanin Władysław Targalski kopał onegdaj ziemię na swym gruncie, nagle urwał się kawał ziemi i zasypał go, czego nikt nie zauważył, bo w pobliżu nie było nikogo.

Dopiero po upływie godziny żona jego, nie doczekawszy się powrotu męża na obiad, stwierdziła zawalenie się ziemi, przy której stał wóz kamiami. Na wszczyty przez nią alarm pospieszili z pomocą ludzie, lecz wydobyli już tylko martwe zwłoki. Targalski osierocił 2 dzieci.

Lublin obecny i przed 35 laty. Ludność m. Lublina w ciągu ostatnich 35 lat powiększyła się prawie w trójnasób. W r. 1878 Lublin liczył

25,298 mieszkańców, obecnie zaś liczy 76,875. Liczba nieruchomości w Lublinie również w tym okresie powiększyła się o 223, w roku 1878 nieruchomości było 1,057, obecnie zaś jest 1,280.

Z LITWY I RUSI.

Konfiskata „Kobzarza“ Szewczenki. Kijowski komitet czasowy do spraw prasowych, na mocy p. 6 art. 129 ustawy kryminalnej zarządził konfiskatę nowego wydania „Kobzarza“ T. Szewczenki (wydanie kijowskie 1914 r.). Policja skofiskowała większą część nakładu w drukarni i w kilku księgarniach ukraińskich, ogółem około 10,000 egzemplarzy.

Morderczy rabunek. W Orzechownie, majątku hr. Zabieli w pow. Iepelskim, wydarzyła się onegdaj straszną zbrodnią. Oto ojciec zarządzającego majątkiem 80 letni starszek wyjechał sam bez furmana jednym koniem. Znajomy parobek widocznie wiedział, że starzec jedzie w celu wzięcia dzierżawy, a więc ma pieniądze, dopędził go, prosząc o podwiezienie przez błotny kawałek. A gdy starzec go wziął na swój wóz, parobek ciął starca z tyłu w głowę, zabrał 200 rb. i zwłoki wyrzucił w trzęsawiska, konia zaś odprzągnął, przywiązał do drzewa, a wózek ukrył w zaroślach.

Powróciwszy do domu parobek podzielił się pieniędzmi ze swoją siostrą.

Nazajutrz, będąc przekonany, że doskonale ukrył przestępstwo, poszedł do zwykłych zajęć do dworu. Wtem nadbiegł koń, który widocznie sam się zerwał z postronka i wszczął się alarm.

Ktoś przypomniał sobie, że na drodze widział ślady krwi, ktoś inny wskazał na krew na czapce parobka.

Parobek zaczął uciekać, lecz goniony wpadł do studni. Wyciągnięto go bez szwanku i uwięziono. Przyznał się i sam opowiedział wszystko.

OGŁOSZENIE.

Od Zarządu przesiedleńczego.

W każdym urzędzie gminnym i w kancelaryach komisarzy włościańskich można otrzymać bezpłatnie księgę informacyjną w języku polskim i rosyjskim o przesiedlaniu się do gubernii Irkuckiej na ziemie skarbowe. Świadczenia dla wywiadców i przy nich poświadczenie nadające prawo otrzymania biletów ulgowych na przejazd do Syberyi wydają komisarze do spraw włościańskich bez utrudnień wszystkim włościanom i mieszczanom rolnikom. 35G

Dr. WOŁYŃSKI

były asystent kliniki uniwersytetu wrocławskiego (prof. Hinsberg) osiadł w Łodzi jako specjalista chorób uszu, nosa i gardła, ul. Piłkowska № 33.

Godziny przyjęć: 10—12 i 4—6 poł., w niedziele od 10—12. Operacje, bronchiskopia, kąpiele elektryczno-sświetlane. Na telefonu 35-93. 2569

Tabela wygranych.

Wczoraj, jako w drugim dniu ciągnięcia 2-ej klasy 202-ej loteryi klasycznej Królestwa Polskiego główne wygrane i stawki padły na następujące numery:

Rb. 2,000 № 10304.
Rb. 1,500 № 15266.
Rb. 1,000 № 9422.
Rb. 400 №№: 2352 18640.
Po rb. 150 na №№: 505 3134 4095 4325 7687 8839 11214 11844 17636.
Po rb. 60 na №№: 352 445 758 840. 1269 1354 2740 3428 3779 6571 7537 7642 8109 8122 8456 9007 9079 9282 9451 9585 11210 11975 12954 14912 15384 16890 17609 18879 19376 20212 23201.

Po rb. 45 wygrały numery:

33 35 81 90 98 113 24 55 45 57 61 215 22 44 76 516
25 620 37 97 744 815 44 50 52 55 61 78 908 97.
1079 84 131 33 38 55 70 204 9 23 34 79 83 327 56
92 443 47 71 88 92 500 12 72 99 631 88 702 37 77 79
814 54 76 97 931 60.
2084 116 69 81 222 35 78 354 76 433 81 83 504 30
54 76 93 746 76 94 805 72 927 60.
3057 85 95 114 95 232 67 555 95 607 32 54 61 93
704 8 307 945 51 65.
4012 20 35 88 94 179 244 310 639 741 51 72 838 67
69 98 926 35 55 69 76.
5117 27 46 78 211 20 34 329 485 517 22 31 617 88
720 89 822 73 95 958 65 70 71.
6010 42 88 151 75 78 83 228 62 78 406 28 520 51 97
604 5 9 25 726 809 14 52 81 86 934 55 79 92.
7041 42 130 208 20 22 34 42 71 402 66 530 635 703
42 67 805 29 917 85.
3070 165 87 347 94 403 18 78 87 517 69 76 630 720
28 33 95 828 87 89 932 40 92.
9054 104 48 296 304 75 400 20 66 83 94 501 89 608
17 709 823 934 92.
10073 220 54 49 326 54 59 63 91 93 95 405 27 503
97 604 839 56 91 97 910 38 40 41 87
11022 79 85 92 165 91 201 302 95 602 29 32 50 95
99 756 70 93 849 64 92 928 41 55 58 71 86 93 95.
12083 124 95 97 227 43 90 331 422 34 54 81 88 547
60 93 620 31 83 722 30 63 96 945 76 85 94.
13137 210 19 95 325 36 405 17 21 82 99 590 602 52
72 96 703 41 63 829.
14031 55 59 76 213 38 325 94 409 61 63 68 544 77
90 632 40 66 557 936.
15094 100 83 291 312 44 71 78 400 33 70 71 505 62
65 631 876 932 35 40.
16034 113 25 83 202 20 347 445 80 83 547 634 741
54 86 98 99 800 48 76 986 94 97.
17024 44 76 80 156 221 46 334 81 579 631 91 882 94
907 13 91.
18075 162 70 87 289 323 68 503 6 11 12 29 642 61
708 19 827 89 910 82.
19022 70 99 135 62 259 321 21 72 504 84 613 37 50
51 71 78 96 98 745 51 826 70 921 75 85
20248 54 331 56 90 97 405 25 34 41 90 522 23 53 69
616 98 721 35 94 99 826 89 931 70.
21009 125 275 336 58 409 42 512 46 669 730 56 837
929 49 67 74 92.
22030 119 65 74 229 32 375 82 466 556 70 90 607
88 749 817 39 56 911 21 22 23 83.
23028 65 128 36 92 221 303 6 18 52 77 89 455 50
71 99.

Dr. med. P. BRAUN

były asystent kliniki berlińskiej, osiadł w Łodzi jako specjalista chorób skórnych, wenerycznych, dróg moczowych, kosmetyki lekarskiej.

Przyjmuj: 8¹/₂—1¹/₂, 5—9. Dla pań: 3—5: osobna poczekalnia. Krótka 4. Tel. 35-35 1001

Dr. B. REJT

Średnia 5. Tel. 33-79.

Sp. choroby skórne włosów, weneryczne, moczopłciowe i kosmetyka lekarska. — Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Hata 606 i 914 (wsródzylne). Leczenie elektrycznością: elektroliza (usuwanie szpecących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Godziny przyjęć: od 9 i pół do 12 i pół i od 5 do 8 wiecz. W niedzielę od 10 do 2 p. p. — Dla W. Pań: osobna poczekalnia. 513

Różne

MIESZKANIA

zaraz lub od 1 kwietnia do wynajęcia w Karolewie naprzeciw ogrodu Gundlacha. Wiadomość u stróża lub Miłsza 33, u Behnkiewicza. 768

Potrzebna jest zaraz zdolna

KUCHARKA

z dobrymi świadectwami. Wiadomość od 8 do 9 rano i od 7 do 8 wiecz. Krótka 10 m. 18. 846

Ból głowy i Migrenę

sadykatnieleczy (485)
„Migreno-Ne vosin“
oryginalne proszki
zawsze z marką
„KOGUT“ lecz nigdy
w opłatkach. Praszek 10 k.

Zgierska
Tkalnia Udziałowa

w Zgierz, ul. Zegrzańska 146 23. Poleca na nadchodzący sezon materjaly na męskie ubrania. Ceny bardzo przystępne. 786

POKOJE

kawalerskie do wynajęcia.

Spacerowa № 41.
(Promenada).

Potrzebny natychmiast zdolny

GATROWY

do tartaku. Adolf Wagner i S-ka, Rokicińska 47. 842

Od 1-go kwietnia r. b. potrzebny do majątku Rokczyce, poczta Piotrków

kował-mechanik

zdolny pędzić parowy garnitur z prasą, wykonać montaż kosiarzek, żniwiarok, sławników, plugów 2-ą skibowych, kucie koni. Blizszych informacyj udziela właściciel majątku. 874

Do wynajęcia

od 1 kwietnia stajnia, plac i wozownia na 10 par koni. Radwańska 69. Wiadomość u stróża. 812

Buchalteryi

arytmetycz. handl. korespondencyj uczy gruntownie nauczyciel W. Wodzyński, zatwierdzony przez Władzę Naukową. Wykłada buchalteryi w polskim, rosyjskim, niemieckim, ul. Widzewska 42, m. 3, I p. Godziny przyjęć: prócz soboty i niedzieli od 11 do 12 rano i od 7 do 8 wiecz. 724

Udzielam lekcji na

CYTRZE

koncertowej wiedeńskiej. Zakątna № 80 m. 7 (przy An-drzeja). 848

Ród książąt Wiedów.

Rodzina książąt Wied, której najmłodszy potomek ks. Wilhelm, wstąpił onegdaj na tron albański, pochodzi z Niemiec, z okolic położonych na stokach Westerwaldu, na prawym brzegu Renu. Początek rodu Wiedów sięga XI wieku. W roku 1243 wymiera linia męska, a córka ostatniego z hr. Wied i dziedziczka fortuny, poślubiona została hr. Brunonowi Isenburg. Hrabia Bruno wraz z dobrami swej żony przyjął i nazwisko Wiedów. Po dwóch wiekach i w tej rodzinie wymarła linia męska, a wówczas imię hr. Wied przybrał Dietrich von Runkel, mąż spadkobierczyni dóbr Wiedów. Hrabia Dietrich był protoplastą obecnego domu ks. Wiedów, który w r. 698 rozpadł się na dwie gałęzie: Wied-Neuwied i Wied-Runkel. Oba rody otrzymały na początku XVIII wieku tytuł książęcy. Dom książąt Wied-Runkel wymarł w r. 1824; pozostała linia objęta znowu w swe ręce całość rozległych dóbr i powróciła do dawnego nazwiska — Wied.

W ciągu wieków ród ten wydał szereg wybitnych dostojników kościoła, między nimi arcybiskupów Moguncyi, Trewiru i Kolonii i sławnego arcybiskupa Hermana, który koronował w r. 1520 Karola V w Akwizgranie, a następnie gorąco popierał cesarza w walce z reformacją. Na sejmie w Wormacyi w r. 1521 głosował za wyklęciem Lutra, potem jednak stał się zwolennikiem reformacji i na swój dwór do Kolonii powołał Melanchtona. W domu jego od tej pory zwolennicy Lutra stale znajdowali schronienie, co spowodowało, iż w r. 1546 papież Paweł III złożył go z urzędu. W tym czasie cały ród hr. Wied przyjął protestantyzm. Pod koniec XVII wieku, gdy Niemcy uzyskały nareszcie pokój po wojnie trzydziestoletniej, jeden z członków rodu na miejscu zburzonej w czasie wojny miejscowości Langendorf, wybudował Neuwied. Miasto zaczęło się rozwijać dość szybko, zwłaszcza, gdy nowi mieszkańcy uzyskali zapewnienie tolerancji religijnej.

Podczas wojny siedmioletniej Wiedowie walczyli i po pruskiej i po austriackiej stronie. Hr. Fryderyk Jerzy Henryk był austriackim feldmarszałkiem, podczas gdy Karol hr. Wied wystawił pułk wojska w armii Fryderyka II i w wojnie znaczne oddawał usługi. W walkach napoleońskich książęta Wied brali czynny udział. Fryderyk Ludwik otrzymał pod Wagram order Maryi Teresy, a w 1813 r. dowodził pod Dreznem wojskiem, osaczającym Napoleona. Był to ostatni potomek linii Wied-Runkel. Między książętami domu Neuwied odznaczył się przedewszystkiem ks. Maksymilian. Po skończeniu kampanii napoleońskiej, którą odbył w randze generała wojska pruskiego, wybrał się w trudną naówczas podróż do Brazylii. Po wielu przygodach, po pobycie w niewoli u tubylców w roku 1817, powrócił do Europy, a odkrycia jego i opisy krajów przyczyniły się niemało do zbadania geograficznego Ameryki Południowej. Prace z dziedziny filozofii wydawał również siostrzeniec jego, a dziadek ks. Wilhelma, obecnie obejmującego tron albański, ks. Herman Karol.

Ks. Wilhelm Wied urodził się 26 marca 1876 r. w Neuwied z matki księżnej Maryi niderlandzkiej, spokrewnionej blisko z panującą dynastją Hohenzollernów i Dynastją Romanowów. Matka ks. Wilhelma była bowiem córką siostry cesarza Wilhelma I, a siostrzenicą małżonki Cesarza Mikołaja I.

Po ukończeniu studiów filozofii w Jenie, wstąpił ks. Wilhelm do gwardyi i dosłużył się rangi rotmistrza kirasyerów. Ożenił się w roku 1906 z Zofią ks. Schönburg-Waldenburg; księstwo mają dwoje dzieci: córkę Maryę Eleonorę, liczącą lat 5 i syna Karola Wiktora, urodzonego w roku zeszłym.

Ze spraw brzydkich.

Istnieje w Galicyi od r. 1809 „Polskie Towarzystwo Emigracyjne“, z siedzibą w Krakowie, gdzie posiada własną dwupiętrową kamienicę narożną.

Prezesem rady nadzorczej tego Towarzystwa jest dr. Jan Stupka, poseł na sejm krajowy, a dyrektorem naczelnym p. Józef Okołowicz.

Istnieje również „Galicyjskie Towarzystwo św. Rafała opieki nad wychodźcami“, którego zarząd, po całkowitem usunięciu zeń ks. Szpondra, powierzono byłemu nauczycielowi szkół średnich p. Janowi Piętce.

Głównem zadaniem T-wa św. Rafała: udzielanie porad, pomocy i opieki tym wychodźcom, którzy, wybrawszy się w podróż, zostali w drodze oszukani, skrzywdzeni, lub z różnych powodów z drogi zawróceni.

Zdawałoby się, że dwa powyżej wymienione Towarzystwa, z których jedno wyprawia emigrantów, a drugie opiekuje się nimi w podróży, powinny iść z sobą ręką w rękę; owszem, to drugie byłoby nawet zbyt cennym, gdyby T-wo emigracyjne szerzej pojmowało i należycie spełniało swoje zadanie.

Tymczasem p. Jan Piętka już przez pierwsze dwa lata swej działalności nagromadził wielką obfitość faktów, świadczących przeciwko T-wu Emigracyjnemu i ogłosił je w broszurze pod tyt „Z galicyjskiego bagna emigracyjnego“, wydanej nakładem własnym w Krakowie w roku 1912.

P. Piętka nagromadził ogromny stos zarzutów przeciwko p. Okołowiczowi, a na ich poparcie przytoczył szereg listów od wychodźców. Jednakże między tymi zarzutami znaleźć się musiały i nieudowodnione, gdyż wytoczony sobie o nie proces karny p. Piętka przegrał.

Broszurę tę otrzymaliśmy w swoim czasie, lecz nie rozszerzaliśmy się nad nią, gdyż mógł to być paszkwil osobisty, wymierzony specjalnie przeciwko p. Okołowiczowi, dyrektorowi naczelnemu T-wa emigracyjnego.

Nadeszła „wojna bez wojny“, w której Austria wyczerpała siły krajów, do niej należących głównie zaś ucierpiała wtedy Galicya.

Taki stan rzeczy sprzyjał wychodźtwa. Mnóstwo ludzi rzucało swoje kąty rodzinne, ażeby szukać lepszej doli na obczyźnie. Zwłaszcza emigrowała licznie młodzież, uciekająca przed poborem.

Nareszcie spostrzegł się rząd austriacki, że Galicya zbyt mało dostarcza rekrutów. Dlaczego? Bo emigrują.

Rozwinięto śledztwo, któremu również poddano działalność T-wa emigracyjnego.

Zarówno w Radzie nadzorczej T-wa jak i w Dyrekcyi zasiada mnóstwo posłów na sejm i do parlamentu, a więc ludzi wpływowych. Śledztwo trwa jednak, choć interesowani pragnęliby może kark mu skrócić.

Sprawą emigracji zajął się gorliwie znany adwokat i uczony prawnik dr. Leopold Caro w Krakowie. Nie stykał się on bezpośrednio z emigrantami, ale zebrał dane statystyczne, dotyczące wychodźstwa, o ile to było możliwe, za pomocą cyfr, otrzymanych od różnych europejskich i zaoceanowych biur emigracyjnych, zebrał też i systematycznie opracował zbiór ustaw emigracyjnych w różnych prawodawstwach europejskich, a wyniki swoich zabiegów ogłosił w książce niemieckiej, którą wydał 1909 roku „Verein für social-politik“.

Dzieło d-ra Caro było nader pochlebnie ocenione w mnóstwie czasopism, a między krytykami znajdują się ludzie znani z nauki. Niepospolitą też chlubę przyniosło doktorowi Caro ogłoszenie przez austriackie ministerium handlu rozprawy urzędowej o emigracji, którą to rozprawę ministerium oparło głównie na pracy adw. Caro.

Uproszony przez Autora dr. English przełożył jego książkę na język polski, uzupełnił ją miejscami zmianą, opatrzył przedmową i ogłosił drukiem w Poznaniu 1914 r. pod tytułem „Emigracja i polityka emigracyjna“.

Głęboko uczuł się dotkniętym dr. Hupka tem, że w owej książce niema wcale wzmianki ani o Polskim Towarzystwie emigracyjnym, ani o czasopiśmie przez toż Towarzystwo wydawanem i pod wpływem urazy ogłosił w trzech felietonach „Czasu“ krytykę, w której mocno drasnął d-ra Caro.

Ten nie pozostał dłuższym. Odpowiedział broszurą, wyświetlającą poglądy jego na działalność Polskiego Towarzystwa emigracyjnego w Krakowie, a raczej na zasadę kierowniczą tej działalności.

Zdaniem d-ra Caro miało T-wo przed sobą dwie drogi: albo stać się instytucją w całym znaczeniu filantropijną, a więc nie handlować biletami jazdy, nie zwabiać emigrantów za pomocą całej sieci agentów, rozsypanych w Galicyi i w Królestwie, nie zachwalać krajów w zamorskich, gdzie nasi wychodźcy ciężką biedę cierpią, tylko służyć im radą i pomocą (byłoby to jeszcze jedno T-wo św. Rafała); albo też, wzięwszy na siebie rolę agenta dostarczyciela robotników, spełniać tę rolę bez ukrywania się pod hasłem filantropii, wywiązując się natomiast uczciwie ze swej agentury, to jest, zapewniając wychodźcom niezbędną dla nich opiekę.

Dr. Caro przytacza mnóstwo dowodów, że T-wo emigracyjne, będąc istotnie agencją, dbało wyłącznie o to, ażeby jaknajwięcej dostarczyć wychodźców i za to pobierać płace odpowiednie.

Z uwagi, że śledztwo sądowo-karne przeciwko T-wu jeszcze się nie skończyło, wstrzymujemy się od wszelkich wniosków z góry, nadmienając, że jednak, do czasu ostatecznego wyświecenia tej sprawy, nasi wychodźcy nie powinni się udawać pod skrzydła T-wa emigracyjnego w Krakowie, zwłaszcza że rząd austriacki pozbawił Towarzystwo to prawa sprzedawania biletów na okręty, i że w Warszawie działa Towarzystwo opieki nad wychodźcami, nie poszlakowane o żadne brudne sprawy.

S. R.

Z BIBLIOGRAFII.

Urządzenia elektryczne do siły i światła.

Podręcznik kieszonkowy elektrotechniki praktycznej, z uwzględnieniem montażu, dozoru i obsługi, ułożył Stanisław Wysocki, inżynier elektr. Wydawnictwo „Przeglądu Technicznego“, Biblioteka Techniczno-przemysłowa. Tom II, Rok 1914. Stronic 330. Rysunków 226. Cena rb. 1.50.

Podręcznik obejmuje całokształt elektrotechniki praktycznej i przeznaczony jest dla techników mających styczność z urządzeniami elektrycznymi. Rozdział pierwszy zapoznaje czytelnika z rodzajami prądu i jednostkami elektrycznymi, następne rozdziały poświęcone są opisom najważniejszych maszyn, akumulatorów, przyrządów, przewodników, przyborów instalacyjnych i lamp, wreszcie rozdział ostatni traktuje o instalacjach elektrycznych w miejscach wyjątkowo niebezpiecznych, np. w teatrach i kopalniach. Zgodnie z założeniem, główny nacisk położony jest na praktyczną stronę elektrotechniki, a więc na wskazówki montowania, dozoru i naprawy instalacji elektrycznych, a także na przepisy bezpieczeństwa.

Całość opracowana i wydana bardzo starannie. Wykład jasny, ścisły i przystępny. Wzory rachunkowe odbywają się bez symbolów algebraicznych, tak, że od czytelnika wymagana jest tylko znajomość czterech działań. Każdy wzór jest objaśniony przykładem liczbowym. Rysunki choć niewielkie, lecz wyraźne i bardzo ładne. Co się tyczy słownictwa, to autor posługiwał się terminami utartymi, a z nowotworów wprowadził tylko wyjątkowo udatne i zrozumiałe, jak np. prądnica zamiast dynamomaszyna i silnik elektryczny zamiast elektromotor.

Cały materiał zgrupowany jest i ułożony systematycznie i przejrzysto. Poza tem autor zaopatrzył podręcznik w obszerny skorowidz alfabetyczny, wobec czego odnalezienie najdrobniejszego nawet szczegółu nie przedstawia żadnej trudności. Dziełko p. Wysockiego przyniesie niewątpliwą korzyść nietylko przy studowaniu przedmiotu, lecz również przy zajęciach praktycznych jako podręczny informator kieszonkowy.

Rozkład pociągów

Kolej Fabryczno-Lódzka.

Odechadza z Łodzi: a) 12.15, b) 7.20, 8.05, 10.00, d) 12.50, e) 1.50, f) 5.45, 4.50, g) 5.45, h) 6.43, 7.33, 8.45. Przychodzą do Łodzi: 4.37, 7.22, 8.55, 9.55, i) 10.40, 1.00, 3.10, j) 4.58, 6.20, 8.08, 9.55, k) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kalisza.

Odechadza do Kalisza: o godz. 7.55, 12.24, 4.59, 6.13, 9.12, do Warszawy o godzinie: 11.01, 12.54, 5.30, 2.31. Przychodzą z Kalisza o godzinie: 2.21, 10.51, 12.22, 5.20, 9.50; z Warszawy o g. 12.14, 4.26, 6.03, 3.02.

Genève 1893 7 odznaczeń, 2 medale.

Fabryka maszyn
Kirchner i Ska.
Towarzystwo Akcyjne
w Lipsku-Sellerhausen

Największa w Europie fabryka
budowy tartaków
i maszyn do obróbki drzewa

Przeszło 250,000 maszyn dostarczono.

Katalogi na żądanie.

Oddział własny i skład maszyn:
Ingenieur Büro Breslau Ernststr. № 10.

Przedstawiciele:
PAULUS i ROTHE Łódź, ul. Miłsza № 4, tel. 19-73.

Grand Prix. Paryż 1903, Lüttich 1905 Medjan 1903.

Najlepsze krajowe i zagraniczne piwa
Towarzystwa Akcyj. Browarów Parowych

„HABERBUSCH & SCHIELE“

Warszawa

Pilzeńskie

Jeden 5-litrowy syfon rubli 1,60 kop.
" 10 " " " 5,20

KULMBACHSKIE

Jeden 5-litrowy syfon rubli 1,70 kop.
" 10 " " " 5,40

Pierwszego Akcyjnego Browaru

„Zdrój Cesarski“ w Pilźnie (Czechy)

Oryginalne Pilzeńskie Jeden 5-litrowy syfon rb. 4,50
" 10 " " " 9,—

Pierwszego Akcyjnego T-wa w Kulmbach (Bawarya)

Oryginalne Kulmbachskie Jeden 5-litrowy syfon rb. 4,50
" 10 " " " 9,—

z dostawą do prywatnych domów bez zastawu,

Reprezentant na Łódź i okolice **Edward Lorentz.**
Przejazd № 75. Tel. 14.-33. 427

Łódzkie Rzemieślniczo-Przemysłowe
Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe
Piotrkowska 271.

przyjmuje członków i wydaje pożyczki, od których pobiera 6 proc.
Przyjmuje wkłady oszczędnościowe, od których płaci od 4—5 proc.
a także przyjmuje wkłady warunkowe od 12 kop. tygodniowo. To-
warzystwo daje do domów kasety dla zbierania drobnych oszczęd-
ności. Kasa czynna codziennie, oprócz świąt i niedziel: rano od 10—1
i od 6—8 wiecz. 2907

Kapusta kwaszona z fabryki fińskich konserw
Dobroć wyborowa. Cena dzie-
sięciowiadrowej beczki 9 rubli
50 kop. Również ogórki kwaszone, przemiełowane w stawach, zna-
ne ze swej dobroci, oraz powidła śliwkowe w małych beczkach,
pierwszy gatunek. Cena przystępna. 792

Probotowski, Staro-Zarzewska 19 w podwórzu.

uznanej dobroci
FABRYKI
GILZY T. WALKOWSKIEGO
w CZĘSTOCHOWIE
do nabycia w składzie tytułowym **H. ANSORGE, ŁÓDŹ, ULICA**
PIOTRKOWSKA № 9. 709

Towarzystwo Wzajemnego Kredytu

Przemysłowców Łódzkich

Ewangelicka № 15

Ewangelicka № 15

XV-te Zwyczajne Ogólne Zebranie

odbędzie się dnia 13-go Marca r. b., w piątek, o godz. 6-ej wieczorem
w Sali „Männergesangverein“ przy ulicy Piotrkowskiej № 243

PORZĄDEK DZIENNY:

- 1) Sprawozdanie za rok 1913
 - a) raport Komisji Rewizyjnej
 - b) zwolnienie Zarządu od odpowiedzialności
 - c) podział czystego zysku
- 2) Zatwierdzenie budżetu na rok 1914

3) Wybory

a) 2 członków Rady

(Z kolei występują pp.: Ad. John i R. Bennich

b) 1 członek Zarządu.

(Z kolei występują p. Paweł Sanne)

c) 3-ch rewizorów i 3-ch kandydatów na rewizorów.

(Stosownie do Ustawy, występują: całkowita Komisja Rewizyjna,
a mianowicie: pp. Edw. Jezierski, W. Beeck i O. Lingen, jako rewizorzy
i pp. W. Hannemann, Th. Fiedler i R. Szatke jako kandydaci).

Ażeby zebranie doszło do skutku, apasza się jaknajusilniej wszystkich
pp. członków o łaskawe punktualne przybycie.

Zarząd.

LOKAL:

wielka sala i 5 pokoje (może być
mniej) na parterze, w centrum
miasta: na biuro, skład, lub mie-
szkanie do wynajęcia. Wiado-
mość w kielarni Gebetnera i
i Wolfa w Łodzi, ulica Piotrkow-
ska 57. Telefonu 17-71. 987

Ludzie starsi, umiejący czy-
tać i pisać, potrzebni są do

SPRZEDAŻY

GAZET.

Zgłaszać się do Łódzkiego
Biura dzienników i ogłoszeń
Zielona № 2. 858

Roznosiciele

gazet z kaucją 50 rb. rubli
potrzebni zaraz.

Pierwszeństwo szewcom.
Zgłaszać się do Administra-
cji „Rozwoju“. 27g.

Zupełna wyprzedaż

towaru wełnianego na włosenne
palta męskie, dawniej arszyn 6,50,
teraz 2,50 i taniej, oraz portyery:
para 1,50 do 4 rb. Wólczańska
27 m. 5, przy Zielonej.
794 **Józef Bednarek**

Najnowszy

PLAN MIASTA
ŁODZI. 840

polecają Zakłady Graficzne Re-
siger i Mueller w Łodzi, ul. No-
wo-Spacerowa 38, tel. 91.

Sklep kolonialny

egzystujący od kilku lat, z do-
brą klientelą, z powodu choroby
do sprzedania. Do objęcia po-
trzebne są 400—500 rb. Ewan-
gelicka 2, róg Piotrkowskiej. 858

Skład wędlin
J. KIJAKA

Widzewska nr. 127, tel. 27-02.

Filia: Piotrkowska 71, tel. 30-17.

Przy fili salon dla śniadań i kolacyj.

UWAGA: Prócz tych sklepów żadnych innych nie
posiadam.

Właścicielka salonu mód

pod firmą

L'Art et la Mode Chapeaux

Piotrkowska 113

wróciła z Paryża.

808

Najświeższe modele paryskie.

Pierwsza Chrześcijańska Spółka

pod firmą

Stelmaszczyk i Wojciechowski

Łódź, Główna № 32

kupuje, sprzedaje i zamienia używaną garderobę męską, jak rów-
nież przyjmuje zamówienia na nową. Ceny konkurencyjne
Główna 32 760 Główna 32

MASŁO w wyborowym gatunku **MASŁO**

Ceny przystępne

hurtowe

detaliczne

Smietankowe od 50 kop. funt 56 kop. funt

Specjalnej marki 56 " " 60 " "

Świeże solone 42 " " 46 " "

Mleczarnia „Janków“ Promenada 41

w podwórzu, drugie wejście z Wólczańskiej 56. 804

Dla dzieci, matek, rekon-
walescentów, osób nerwo-
wych i starców. FOSMOZA
zapewnia prawidłowy rozwój
krewi, kości i mięśni. Nie-
zbędny pokarm dla dzieci
w okresie ząbkowania i ro-
śnięcia.

Liczne opinie pp. Lekarzy
Ordynatorów szpitali dołą-
cza się do każdego pudełka.
Dostać można wszędzie.
Cena pudełka 1 rb.

D' Mittelstaedt

Mikołajewska 57.

Przyjm.: od 8—9 i pół rano 15—6

pół. po pół. w niedzielę i święta.

tylko rano od 8—10

Ogólnie znana

lecznica chor. zębów

lekarza dent. **H. Pruss**

145 Piotrkowska 145

złote korony i mosty bez podnie-
bienia. 1283

SZYBOKIE WZMOCNIENIE CIAŁA I DUCHA. USPOKOJENIE NERWÓW WZBUDZENIE APETYTU I POLEPSZENIE TRAWIENIA

HEMATOGENU D^{RA} HOMMELA

zapewnia i ucytuje

Dostać można we wszystkich aptekach i składach aptecznych. prosimy żądać koniecznie z nazwiskiem D^{RA} HOMMELA

Literature i broszury ze zdaniami lekarzy wysyłamy bezpłatnie

Fabryka Hematogenu D^{RA} HOMMELA, SPb ul. Smoleńska 33

Drobne ogłoszenia.

AAA Łóżka, materace, szafy, bielizniarkę, otomanę, biurko, etażerkę, kredens, stół, krzesła, lustro, stoliki, słupki, figury, drobiazgi, papugę gadającą sprzedam bardzo tanio ul. Piotrkowska 209—9 parter. 2679—3sp—1

A gent inkasent potrzebny do maszyn ul. Placowa nr. 9 m. 3. 2704—2—1

A Meble w tych dniach zmuszona wyprzedzić wyjeżdżając zabezpiecz kredens, stół, krzesła, szafy, otomanę, łóżka z materacami, umywalnię, bielizniarkę, meble salonowe, tremo, Główna nr. 9 m. 14. 2702-2-2

A Meble wyprzedam bardzo tanio zaraz wyjeżdżając z trzech pokojów odstąpię mieszkanie. Piotrkowska 261 m. 3 front. 2701—2—2

A Bardzo tanio wyprzedam meble z kilku pokojów mało używane oraz maszyny pięknie szyjącą, ładną otomanę dywanową zegar, lampe, obrazy olejne, żydom nie sprzedam Zawadzka nr. 58 m. 1. 2745—2s—1

A Służące dostaną bardzo dobre miejsca w kantorze służby Mikołajewska 65. 2684-3-2

A Meble sprzedam tanio wyjeżdżając mieszkanie odstąpię ul. Gubernatorska 20 m. 44 oficyna. 2654—5—2

B udka z węglem i resorka nowa do sprzedania Gubernatorska 11. 2672—3—2

B ańczność spodnie ze skóry angielskiej 1,95, bluzy, obranka dziecięcina tanio Piotrkowska 145—34. 2505—6esp—5

C hłopcy porządnych rodziców którzy chcą mieć nauczycie się ślusarstwa mogą się zgłosić Długa 162. 2721—3—1

CHŁOPIEC POTRZEBNY do stolarza z dopłatą albo z początkami do majstra cechowego w Warszawie. Właściciela domu Pańska 85—1. 1059—2s—1

D o sprzedania dom o 6 mieszkańiach z powodu zmiany interesu Pabianicka szosa nr. 29. Wiadomość Staro-Zarzewska 35 u Karskiego. 2717—3—1

D o sprzedania sklep rogowy kolonialny Andrzeja nr. 55a. 2659—3—3

D o sprzedania szafy, bufety, maszyny do szycia i maszyny do pończoch bardzo tanio Łągowicka 27—7. Szczepański. 2527—5pc—3

D o wynajęcia: trzy pokoje, kompletnie odświeżone, kuchnia, wygodny ogród, Wysoka 28. 2754—3sp—1

D ziewczynkę, za posługę wyuczę dobrej krawieczyny ul. Krzejazd 48 sklep galanteryjny. 2748—1

Drukarnię litograficzną, sprzedam wydzierżawię lub przyjmę spółnika Wysoka 26. 2740

G orsety brukselskiego fasonu, napierśniki dopasowane na składzie, a obstalunkowe w tydzień nadchodzą ul. Główna 17. (siedemnasty). 2208—8sc—4

J est do sprzedania wila z ogrodem 14 tysięcy, 461 lokci kwadratowych i plac 15 tysięcy dwieście lokci. Dowiedzieć się można u pana Kosińskiego w Rudzie Pabianickiej. 2520-5wc-3

K ilkadziesiąt korey buraków pastewnych do sprzedania ul. Wileńska nr. 151, ogrodnik B. Miniewicz. 2742—3—1

KOŃ rolwagowy, gniady w latach do sprzedania ul. Średnia 51 u stróża dowiedzieć się można. 2604—3—2

K upię narzędzia używane do wiercenia studni artezyjskich oraz rury. Zawiadomienie listownie główna poczta „poste-restante“ Studnia. 2695—3—2

K inematograficzny aparat zupełnie nowy jest do sprzedania z całym urządzeniem na światło gazowe albo elektryczne Nawrot 47 m. 1. 2586-cs-2

Ł ózka żelazne, naczynia kuchenne, na raty Chodkowski i Lenk Mikołajewska 25. 2491—4pcs—4

M eble okazynie tanio sprzedam szafy, łóżka stoliki, stolarnia Zachodnia 51. 2571-4wcs-3

M aszynę do szycia, z powodu wyjazdu tanio sprzedam Mikołajewska 115 u szwajcara. 2440—5cs—4

M iód gwarantowanej dobroci 30 kop. funt, pud 11 rubli sklep Pańska 9. 2465—4wcs—3

M eble różne z 3-ch pokojów wyjeżdżając rozprzedam jak najtaniej Zielona 10 m. 3. 2562—5—5

M am dom do sprzedania, dochodu 1,800 rb. Cała suma niewymagalna. Chojny, Marszałkowska № 5. 2150—6sc—3

M łoda mamka wiejska ze świeżym pokarmem poszukuje miejsca Bałuty Kielma 9 Kaczmarek. 2723—1

M am do wypożyczenia 3000, 2000, 1500 rub. na 1-szy numer hypoteki. Wiadomość Gubernatorska 35 m. 1. 2725

M eszkanie z ogródkiem do wynajęcia zaraz, tamże fortepian tanio Wysoka 26. 2739

M agle nowe do sprzedania. Fabryka magli B. Kapczyńskiego Zgierska 24. 2737—6cs—1

M aszynę prawie nową zaraz sprzedam ładnie szyjącą ul. Zawadzka 38 m. 1. 2746—2s—1

NA POST używajcie kakao, kawę z mlekiem i cukrem gotowe do picia na gorącej wodzie. Żądać wszędzie. Główna sprzedaż Piotrkowska nr. 145 m. 30. Tamże potrzebny chłopiec. 2652—5cs—2

O kazyna wyprzedzić wysielanych mebli z powodu zmiany interesu. Wileńska nr. 124. 2555—8wcs—3

O grodnicy poszukujący zajęcia jakoteż p.p. Pracodawcy potrzebujący ogrodników, mogą składać swe adresy Piotrkowska 85 Kwaciarnia L. Kołaczewskiego. 2551—6c—2

P iwiarnia do sprzedania, ulica Sosnowa 14. 2617—3—3

P ianina nowe, używane, fortepian Rönischa. Strojenie reparacje. Ceny najniższe, na raty Chodkowski Mikołajewska 25. 2492—4pcs—4

P otrzebna zdolna do pracowni ubiorów damskich i dziecięcych pod firmą „Delfina“ ul. Piotrkowska 117. 2645—2c—2

P rzyjmę przyzwoitego sublokatora Wileńska 109 m. 53 lewa oficyna II piętro. 2654-2c-2

P oszukuję pracy kasyerki, pomocnicy w sklepie monopolowym, ekspedientki do pralni chemicznej, mam lat 19, 4-klasowe wykształcenie. Łaskawe oferty w adm. Rozwoju sub. „J. D.“ 2622—5cs—2

P ralnia do wynajęcia od 1-go kwietnia na ul. Katnej 24 zap. u gospodarza. 2614—3—3

P otrzebna służąca w średnim wieku do pojedynczej osoby obeznana z gospodarstwem wiejskim, zgłaszać się Ogrodowa nr. 26 sień pierwsza Wojciechowski. 2646—2—2

P otrzebny stolarz podręczny Chłodna 5 przy Brzezińskiej.

P ralnia do sprzedania z powodu wyjazdu dobrze prosperująca. Wiadomość Benedykta 33 pralnia. 2658—3—2

P otrzebni agenci-inkasenci ul. Brzezińska 25 m. 20. 2656-3-2

P otrzebny uczeń do tapicera ul. Wólczajska nr. 74. 2663—3—2

P otrzebna koszularka do pralni Wileńska 110. 2391—3—2

P rzybiłakał się pies wielki biały zółte łaty prawy właściciel może odebrać ul. Długa nr. 144 sklep. 2698—3—2

P otrzebna sklepowa dobrze obeznana w sklepie rzeźniczym. Wiadomość Wileńska nr. 127. 2665—2—2

P otrzebni chłopcy do terminu Konstanyńska 55 skład wędlin. 2666—2—2

P otrzebny zaraz woźny kawaler kaucyca 300 rubli. Oferty „Woźny“ w adm. Rozwoju. 2693—2—2

P otrzebna zdolna podręczna do krawieczyny Chłodna nr. 6 Szwalnia. 2730—3*—1

P otrzebny czeladnik stolarski na meble Bałuty, Cymera 23. 2725—3—1

P otrzebne są dziewczyny do wafłarni Rozwadowska nr. 6. 2735—1

P otrzebny zdolny czeladnik i podręczny do kostyumów damskich pracownia Wroneckiego Piotrkowska 90. 2741

P otrzebny uczeń do zakładu felczerskiego Wileńska Rokiścińska 87. 2719—2s—1

P rzy ul. Aleksandrowskiej jest plac do sprzedania z małym domkiem 45 lokci głęboki 36 lokci szeroki. Wiadomość ul. Golca 9. 2718—3—1

P ENSYONAT do wynajęcia 20 pokojów urzędowych las, rzeka, znana miejscowość Górki Tworzyskie koleje, poczta, Koluszki 3 wiorsty. 2716—3*—1

P otrzebna paniąka do krawieczyny ul. Cegielińska 46 III piętro front, Wagner. 2714

P otrzebne dzieci, do robienia torebek papierowych Łódź, ul. Rokicińska nr. 10 St. Urbański. 2687—2—2

P otrzebna zaraz zdolna krawcowa Płocka nr. 10 m. 31. 2711—3—1

P otrzebna młoda dziewczyna 15—16 lat do składu wędlin wymagany język polski, niemiecki. Wiadomość ul. Nawrot nr. 61 skład wędlin. 2708—1

P oszukuje współnika lub współniczki do bardzo zyskowego interesu z 2500 rb. osobiście od 1—3. Sieradzka nr. 1 m. 24. 2706—3*—1

P otrzebna koszularka i drobiazdzarka do pralni ul. Wileńska 152. 2705—1

RESZTKI hurtowo detalicznie okazynie sztuki na kostiumy garnitury, bluzkowe (wylączenie wełniane) alpagi, skóra angielska, sztuczki na kamizelki. Łódź, Juliusza 16—3 Stanisław Pacuszka 2003—10esp—7

R ower Sierpińskiego w dobrym stanie Konstanyńska 51. 2627—2c—2

R esztki wełniane na bluzki, kostiumy damskie, ubrania męskie w najlepszych gatunkach, Konstanyńska 5 m. 24, otolsyna, II piętro. 1480—12cs—9

R ower do sprzedania w bardzo dobrym stanie Przejazd 14—5. 2623—3—5

R b. 10 nagrody, 4 marca na st. Koluski zginęła suczka mała szaro-złota wabi się „Lola“ kroja posiada raczy powiadomić Czyżewskiego w Koluszkach za powyższą nagrodą. 2727—1

SZO FER - MECHANIK poszukuje posady. Oferty pod „Mechanik“ w adm. Rozwoju. 2659—3—2

S tangret wyjazdowy trzeźwy Szysty potrzebny Benedykta nr. 88. 2686—4—2

S sklep spożywczo-dystrybucyjny dobrze prosperujący do sprzedania. Helena Przybylska ulica Nawrot nr. 38A. 3—1G

S zyłę po domach prywatnych Rzgowska 25 m. 28. 2642-3*-2

S sklep kolonialno-dystrybucyjny sprzedam. Wiadomość ulica Brzezińska nr. 29 u fryzjera, 2731—3—1

S sklep spożywczy do sprzedania z powodu kupna własności i wyjazdu Słowiańska 7. 2726—2—1

S szanowni p.p. upraszam p.p. o przystanie przez posłańca skradzionych w niedziele w moim mieszkaniu rzeczy, w domu nr. 57 m. 27 przy Konstanyńskiej ulicy, zwrócę gotówką połowę wartości tych rzeczy. 2703—1

S sklep do sprzedania zaraz. Wiadomość Lipowa nr 75 w sklepie. 2736—1

S adzonki kwiatów wiosennych jako to: bratki, niezapominajki, gwoździki, stokrotki i inne w wielkim wyborze Wileńska nr. 151 B. Miniewicz. 2743-10*-1

S sprzedam urządzenie sklepowe Wileńska 103. 2732—1

S sklep do wynajęcia Główna 53. 2715—3—1

S krzypce z ładnym tonem są do sprzedania za 8 rb. i drugie trzyczwierciówki za 6 rb. z powodu wyjazdu ul. Dzielna 28 (stróż). 2712—3—1

T echnik budowlany rysownik poszukuje zajęcia u pp. Architektów i przedsiębiorców. Oferty w adm. Rozwoju sub „Młody“. 2722—2—1

T worzyjanki, znane letniska w pięknej miejscowości, las, kąpiel rzeczna, woda źródłana, produkty na miejscu. Stacja pocztowa i kolejowa. Koluszki o trzy wiorsty. 2641—3*—2

U czennice potrzebne do szycia Złota nr. 2—24. 2699—1

U kochaliśmy konserwatorium w Warszawie z dyplomem, (klasa prof. Ursztejna) udzielam lekcji gry fortepianowej. Wileńska 104 m. 22. 2692—2s—1

U dzielam korespondency i konswersacy niemieckiej wieczorami. Oferty „Korespondent“.

W yłączna sprzedaż partyjnych sztuks i resztek z fabr. Leonhardta hurtowo i detalicznie. Handlującym rabat. Edmund Wasilewski, Łódź, Mikołajewska 67. 10—c—8

W niedziele odnaleziony przez swych rodziców dwunastoletni chłopiec, Franciszek Malinowski, uczeń gimnazjum filologicznego, powtórnie zbiegł; jest krótko ostrzyżony i bez palta. Ktoby wiedział o nim, to proszę, by go odprowadził lub dał znać na Kościelną nr. 8 X. Fatyga będzie wynagrodzona. 2749—1

W poniedziałek około godziny 11 wieczorem na ul. Zgierskiej przy stacji tramwajowej zaginął piesek biały, lebek i nogi zółte; wytarty na grzbiecie, wabi się, Miniusz, proszę zawiadomić F. Kwiatkowskiego, ul. Ogrodowa nr. 17 za wynagrodzeniem rb. 1 kop. 60. 2707

Z agubiono przy wyjeździe z odzysku Belmonta pugilares czerwonony z dokumentami. Wskle 825 rub. bez wartości. Proszę zatrzymać gotówkę, resztę zwrócić Piotrkowska 81, Generalne Towarzystwo. 2735—1

Z aginął Pinczerak na jedno oko ślepy. Odprowadzić za nagrodą ul. Główna nr. 11 m. 20. 2710—2s—1

Z aginął buldog morengowaty, Miniusz, uszy obcięte. Proszę odprowadzić za wynagrodzeniem Nowy Rynek 11. 2607—3—3

5/2 r. b. zgubiona została książka pocztowa od listów polecanych Ch. Sz. Aronowicza. Łaskawy znalazca zechce zwrócić takąw Pańska 56 m. 24 za wynagrodzeniem. 2609—3cs—2

500 rub. dam za wyrobienie pozwolenia na restaurację III rzędu Rzgowska 33-23. 2694—3—2

Zagubione dokumenty

I gnacy Niewiadomski zagubił paszport, wyd. z gm. Nowosolna gub. Piotrk. 2670—3—2

D owód nr. 251172, 78 i 897 Warsz. Akc. Tow. Pożyczkowego (Pasaż-Meyera 11) zaginął. Zastrzeżenie zrobione. 2720

J an Pejga zagubił kartę od paszportu wydaną z fabr. K. Fajera. 2650-3-3

J adwiga Godzwan zagubiła paszport wydany z gminy Ogledowskiej gub. Kieleckiej pow. Stopnickiego. 2606-3-3

J ózef Loga zagubił paszport wydany z gminy Zduńskiej-Woli gub. Kaliskiej. 2605-3-3

L inda Goch zagubiła paszport, wyd. z mag. łódzkiego. 2655—3—2

M agdalena Sikorska zagubiła paszport, wyd. z gm. Przedbórz, gub. Radomskiej.

M arija Pietrowska zagubiła paszport, wyd. z gm. Ręczno gub. Piotrk. 2615—3—3

P iotr Tadeusiak zagubił paszport, wyd. z gm. Puczniew, pow. Łódzkiego. 2685—3—2

S tanisława Kluska zagubiła paszport, wyd. z mag. Łódzkiego. 2676—3—2

S kradziony weksel blanko na 8 rb. 100, na imię Władysława Nowickiego, uprzdam iż takowy niema żadnej wartości. 2668—3—2

S tanisławowi Kowalskiemu skradziono paszport, wyd. z gm. Sobotka pow. Łęczyckiego. 2567—3—2

W alenty Macha, tenże Muszyński, zagubił paszport, wydany z gminy Bruss gub. piotrkowskiej. 2621—3—3

W eronika Piłta zagubiła paszport, wydany z gm. Dobra, gub. piotrkowskiej. 2729-3-1

Z aginęła karta legitymacyjna Kazimierza Pałuchy, wydana przez łódzkiego policmajstra. 2713

Z aginął paszport, wydany na imię Stanisława Mędrzyckiego z magistratu piotrkowskiego. 4—1

Z aginął bilet wojskowy na imię Wincetego Pajszczyka, wydany przez 125 p. koziołski. 2754—3—1

Z aginął paszport, wydany z gm. Narajki pow. bielskiego, gub. grodzieńskiej na imię Maryanny Daniel. 2744—3—1

Z aginęła karta od paszportu na imię Franciszki Hajzler, wydana z fabryki Juliusza Rozenhala. 2747

Sklep polski w Łodzi

Firanki—Hafty—Koronki—Szewioty—Barchany—Białe towary.

Fantazyje i kwiaty z piór polca Hel. Pawłowiczowa, Mikołajewska 27, Ie piętro. Sprzedaż hurt. i detaliczna.

Pracownia kapeluszy damskich I. KALADULSKI, 818 prezentowana została na ul. Mikołajewska 40, front. Poleca duży wybor fasonów damskich, słomkowych, ordz przyjmuje kapelusze do przerabiania na najnowsze fasony, także pranie i farbowanie. Ceny umiarkowane.

SIŁA - ZDROWIE - RADOŚĆ I ŻYCIE

powracają każdemu przy używaniu **Biomalzu**. Biomalz—to smaczny, aromatyczny ekstrakt ze słodu. Zawiera on maltozę, diastazę, fosfor, żelazo i wapno.

Biomalz przywraca życie.

jest on wielokrotnie pożywniejszy od mięsa oraz jajek i bez porównania pożyteczniejszy niż kakao.

W aptekach i składach aptecznych blaszanki po 85 kop. i po rub. 1.50 kop. Literaturę wysyła T-wo „AUTOSIL» Berlin i Wilno. 513

Folwark

w powiecie rypińskim, 156 morgów ziemi sprzedam lub zamienie na dom w mieście. Ziemia jest przeważnie pszenna i dobra żytnia, w jednym kawale kwadratowym, równa, wolno spadzista, w dobrej kulturze, w tem 18 morg.

torii dobrego sztachlowego, 10 m. m. łąk dwukośnych, drzewa ilość dostateczna, przy dworze ogród owocowy i stawek zarybiony ze strugą płynącą latem i zimą. Budynki w dobrym stanie; dobytek żywy i martwy. Cena z całkowitymi zasiewami i okopowizną 40,000 rb. Bliższych szczegółów można się dowiedzieć: ul. Juliusza nr. 24 m. 17, F. Balcarzewicz. 882

Uprzejmie zawiadamiam Szanowne Panie, iż przy ulicy **PIOTRKOWSKIEJ 117** otworzyłam pracownię ubiorów damskich i dziecięcych pod firmą

„**Delfina**” 1045

Mając pełne doświadczenie w tym zakresie i jako była zarządzająca firmą „**POLAS A**”, polecam się łaskawym względom. Z poważaniem **Marya Gonsiorek**.

Nasiona warzyw,

kwiatów, drzew i t. p. w doborowych odmianach oraz narzędzia i książki ogrodnicze poleca

L. JASIŃSKI,

ŁÓDŹ, ANDRZEJA 10. 604
CENNIKI NA ŻĄDANIE BEZPŁATNIE.

WYDZIAŁ TOWAROWY

przy VI-tem Łódzkim Towarzystwie Pożyczkowo-Oszczędnościowym w Łodzi
Przejazd 14 (I p. front). Tel. 18-11

poleca na nadchodzący sezon wiosenny wielki wybór materiałów na ubrania męskie, pańskie i kostiumy damskie z pierwszorzędnych fabryk po cenach możliwie niskich. Skład otwarty w godzinach biurowych, t. j. od 10 rano do 3 po poł., a oprócz tego we wtorki, czwartki i soboty od 6 do 8 wieczorem. 856

Służący

z dobrymi świadectwami może się zgłosić do

Schmechla i Rosnera
Piotrkowska 100. 1045

Sprzedaz hurtowa i detaliczna.

Skład towarów bławatnych **O. BAUM**

Łódź, Wólczańska 95, I-sze piętro

Poleca wielki wybór towarów wełnianych, półwełnianych i bawełnianych.

W każdym tygodniu nadejdzie resztki i okazjonalne sztuki z pierwszorzędných krajowych fabryk.

Muslen-de laine od 38 kop. jest do najlepszych gatunków.

Dr. Jelnicki Dr. S. KANTOR

Choroby weneryczne, skóry i dróg moczowych

ul. Andrzejka № 7 tel. 1-70. Przyjmuje: 9-12 i 5-8, pa-
nie 4-5. 1181

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych, dróg moczowych i włosów **Piotrkowska 144,** róg Ewangelickiej. Telef. 19-41. Przyjmuje od 8 do 2 pp. i od 5 do 9 wiecz.

AKUSZERKA I. Piasecka

KONSTANTYNOWSKA 50.

przyjmuje w domu i na mieście; dyskrecja zapewniona. 865

Do bielienia luźnej bawełny potrzebny jest

MAJSTER BLICHARZ

Oferty z kopiami świadectw należy złożyć w administr. „Rozwoju” pod „Blicharz”. 882

9 b. m. zaginął pies
BERNARDYN

wabi się „Barry” biały w żółte łaty. Odprowadzić za wynagrodzeniem na ul. Skwerową nr. 15 m. 1. Nieprawy posiadacz pociągnięty będzie do odpowiedzialności sądowej. 884

Gzarny pancer

wabi się Perri zaginął. Uprasza się odprowadzić za nagrodą **Piotrkowska 171, O. Zielke.** 876

Dr. W. Dutkiewicz

Choroby weneryczne, skórne i dróg moczowych, **ul. Hawrota 1,** róg Piotrkowskiej. 9-12 i 5-8, pańskie 4-5.

Leoznica dentystyczna

Lek. dent. St. Dabrowskiego

ul. Rozwadowska № 1 (róg Piotrkowskiej). 655

Czynna od 9 rano do 8 wieczór.

Dr. Feliks Skuslewicz

Andrzejka 13

Choroby skórne, weneryczne i moczopięciowe. Przyjmuje od 9^{1/2} do 11-ej i od 5-8. W niedziele i święta od 9^{1/2} do 12-ej. Telef. 25-25. 507

Dr. Marce'li GROMSKI

Choroby dzieci. **Dzielnia 9.** Przyjmuje codziennie od 5-4 pp. 601

Choroby uszu, gardła i nosa

Dr. B. CZAPLICKI

ordynator szpitala Anny-Maryl **Piotrkowska 120.** Tel. 52-55. Przyjmuje od 2. 11-12 rano i od 5-6^{1/2} p. p. w niedziele i święta od 10-11 rano. 3447

Zarząd Towarzystwa Wzajemnego Kredytu w Zgierzu

uprasza p.p. Członków o przybycie w czwartek 26-go marca r. b. o godz. 3-ej po południu do lokalu Towarzystwa na mające się odbyć

Ogólne Zebranie

Porządek dzienny zebrania:

1. Wybór przewodniczącego. 2. Zatwierdzenie sprawozdania i podziału zysków za 1913 rok. 3. Wybór jednego członka Zarządu. 4. Wybór trzech członków Rady. 5. Wybór trzech członków Komisji Rewizyjnej i trzech ich zastępców. 6. Zatwierdzenie budżetu na 1914 rok. 7. Wnioski członków. 1047

Zarząd drogi żelaz. Fabryczno - Łódzkiej

niniejszem podaje do powszechnej wiadomości, że na stacji Łódź-Fab. w dniu 6 marca st. st. 1914 r. o godzinie 10 rano, na zasadzie artykułu 84 Ogólnej Ustawy Ros. dróg żelaznych będą sprzedane z głośniejszej licytacji niewykupione towary, przybyłe za frachtami: Mława Nad. 32226 konserwy rybne, wysyłający fabryka konserwów „Allans” dla okaziciela, zaliczenie rub. 60 kop. 75; Warszawa W. W. 585310 mięso wołowe solone, wysyłający J. Marocznik, dla okaziciela. Na stacji Łódź-Karolew F.-Ł. o godz. 3-ej po południu: Solanye Zawody Połud. 98307 sól kuchenna, wysyłający T-wo „Sól” dla okaziciela, zaliczenie rub. 225 kop. 60; Końsk Nadw. 122011 sosnowe deski, wysyłający Krakowski, dla okaziciela, zaliczenie rub. 185.

W razie gdyby licytacja w dniu wyżej wymienionym do skutku nie doszła, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na stacji Łódź-Fabryczna w dniu 7 marca 1914 r. o godzinie 10 rano, a na stacji Łódź-Karolew w dniu tym że o godzinie 3-ej po południu. 1049

Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i weneryczne
ul. Mikołajewska 13.

Godziny przyjęć: od 9-12 i od 4 i pół do 7 i pół wiecz., w niedziele i święta od 9 do 12 i pół. Telefon № 20-55.

Przejazd № 8.

(stary) Telef. 17-14

Dr. FRANCISZEK

KOZIOLKIEWICZ

mieszka obecnie Przejazd № 8, front, I-e piętro. Przyjmuje od 9^{1/2}-12 i od 6-8 w

Dr. Leon Waclaw

Olszewski

Choroby wewnętrzne, żołądka i kiszek. Ewangelicka 5, przyjmuje do 10 r. i od 4-6 po poł. 3039

Dr. med. W. KOTZIN

powrócił.

UL. PIOTRKOWSKA 71

Choroby serca i płuc, Przyjmuje od godz. 10-11 rano i od 4-6 po poł. 2597

№ telefonu 21-19.

Dr. Waclaw Bernard

choroby weneryczne dróg moczowych i skóry. **Spacerowa 40** przy Andrzejka (9-1 i 5-8.

Dr. med. P. LANGBARO

były asystent kliniki berlińskiej

Zawadzka 10. Telef. 33-88.

Specjalista chorób wenerycznych, przyjmuje od 8-1 i od 5-8 wiecz. Dla pań od 4-5, osobna poczekalnia. Leczenie rzeżączki i syfilisu najnowszymi środkami. Szybkie i skuteczne leczenie chronicznych stanów.

Kupujcie u swoich!

Wielki wybór towarów i resztek wełnianych i półwełnianych na

kostiumy, suknie i bluzki

po niskich, stałych cenach podług cennika fabrycznego,

ul. Rzgowska 48. 742

Choroby weneryczne skórne i moczopięciowe

Dr. Stanisław Piekarski

PIOTRKOWSKA № 115.

Przym. od 9-10 rano i od 5-8 wiecz., kobiety od 4-5. 1331-r

Dr. S. SZNITTKIND

Średnia 3.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych, (stosuje 606), kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz, etc). Rano od 8 i pół-11 i pół od 4 i pół-8 i pół. 120

Dr. R. GLOGER

akuszeria i choroby kobiece. Mieszka obecnie Nowy Rynek 5. Przyjmuje 9-11 r. i 5-7 wiecz. Telef. 34-07.

Chor. weneryczne, moczopięciowe skórne i zabiegi chirurgiczne.

Dr. W. FISCHER.

Ordynator szpitala Czerwonego Krzyża. Przyjmuje od 10-12 r i od 6-8 pp. Niedziele i święta 11-1. Zielona nr. 3. 402

Dr. med. Bolesław Kos

PIOTRKOWSKA 56, tel. 32-62

choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne 1649

przyjmuje do 11 r. i od 4-7 po poł

Dr. Zygmunt Łęgowski

Konstantynowska 31.

Choroby kobiece i akuszeria. Przyjmuje do 9 rano i od 2-5 po południu. 271

Dr. H. Salkowski

Piotrkowska 120.

Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek).

Godziennie od 10-11 rano i od 4 o 6 po poł. Telef. 23-10. 2532

Dr. Med. Szwarcwasser

Piotrkowska 18. Tel. 10-82

Spec. choroby żołądka, kiszek i przemiany materii. Analizy we własnym laboratorium. Przyjmuje: od 11-1 i od 6-7 i pół wieczorem. 833